

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Стенографски запис!

ЗАСЕДАНИЕ

на Министерския съвет
на февруари 2006 г.

Заседанието започна в 10,15 часа и се ръководи от министър-председателя Сергей Станишев.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Уважаеми дами и господа, започваме заседанието на Министерски съвет.

Точка 1

Проект на Решение за одобряване на становище на Министерски съвет по Конституционно дело № 9 за 2005 г.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Това дело е образувано по искане на главния прокурор на Република България за установяване противоконституционността на разпоредбите на чл. 48а и 52а от Кодекса за социално осигуряване.

Според разпоредбите, които са оспорени, осигуреното лице има право на обезщетение за бременност и раждане, съответно право на обезщетение за отглеждане, ако има осигурителен стаж шест месеца като осигурено за всички социални рискове без трудова злополука, професионална болест и безработица или за всички осигурени социални рискове без безработица.

Докладът ви е раздаден. Представено е становището, подготвено от Дирекция "Правна". По тази тема имахме отделна среща с госпожа Маринска. Представен е и проект на решение заедно с копие от искането на главния прокурор.

Предлагам да подкрепим становището искането на главния прокурор да бъде отхвърлено.

Имате ли възражения, становища?

Приема се.

Точка 2

Проект на Постановление за осигуряване на средства от централния бюджет за 2006 г. за поемане на разходи, свързани със защитата на петимата подсъдими български граждани по наказателното дело в Либия и свързаните с това дело граждански дела, както и за защита на гражданските искове на сестрите в наказателното дело срещу либийските офицери.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Господин Петканов, имате думата.

ГЕОРГИ ПЕТКАНОВ: Благодаря. Уважаеми господин премиер, уважаеми колеги, ние сме вносители на проекта на постановление за предоставяне от централния бюджет на Министерство на правосъдието сумата от 250 хиляди лева общо по отношение на всички разходи по процеса на българските сестри в Либия. Моля да одобрите това Постановление.

Сумата, която беше поискана беше по-голяма – 400 хиляди лева, но мисля че и тези 250 хиляди лева поне за сега ще вършат работа.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря, господин министър.

Имате ли въпроси?

Подкрепя се.

ЙВАЙЛО КАЛФИН: Аз подкрепям предложението на министър Петканов.

Искам да ви уведомя, понеже не се е занимавал този състав на Министерски съвет, има два бюджета, които се отпускат: единият е по линия на Министерство на правосъдието за правната защита, другият е по линия на Министерството на външните работи за лечение, ежедневни срещи, включително всички други разходи, които имаме свързани със сестрите. Аз вече съм го подписал, мисля че е на съгласуване между министерствата, в най-скоро време ще влезе и то.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря.

Точката се подкрепя.

Точка 3

Проект на Решение за безвъзмездно прехвърляне правото на собственост върху имоти – частна държавна собственост, на Столична община, област София

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Има думата господин Гагаузов.

АСЕН ГАГАУЗОВ: Става въпрос за една допуснатата грешка. В жилище, в което са настанени възрастни хора, пенсионери, и то е продадено, формално те би трябвало да бъдат извадени на улицата. Затова предлагаме решение, с което да бъдат прехвърлени тези жилища на Софийска община и тя да настани тези хора, за да могат да освободят продадените вече жилища,

в които те живеят от много дълго време. Затова става дума накратко, за което моля Министерски съвет да подкрепи нашето предложение. На практика то е съвместно и с областния управител., за което му благодаря.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Имате ли въпроси?

РЕПЛИКИ: Нямаме.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Приема се.

Точка 4

Проект на Решение за отчуждаване на имот – частна държавна собственост, за държавна нужда, за изграждане на национален инфраструктурен обект “Път III - 104 /Дупница – Благоевград/ - Бобошево – Четинци от км 3+751 до км 4 + 810” в землището на гр. Бобошево, област Кюстендил

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Има думата господин Гагаузов.

АСЕН ГАГАУЗОВ: В Министерство на регионалното развитие и благоустройството е постъпило искане от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция “Пътища” относно отчуждаване на имот – частна собственост за държавна нужда, за изграждане на национален инфраструктурен обект “Път III - 104 /Дупница – Благоевград/ - Бобошево – Четинци от км 3+751 до км 4 + 810” в землището на гр. Бобошево, област Кюстендил.

С Решение № 132 по протокол № 25 от 28.05.2005 г. на Общинския съвет – гр. Бобошево, обнародвано в Държавен вестник, е одобрен плана за регулацията на част от квартали 7, 10 и 11 и 42 по плана на Бобошево. Съгласно писмо на кмета на Бобошево от 8.07.2005 г. в законоустановения срок не са постъпили възражения.

За осъществяване на мероприятиято, описано по-горе, е необходимо да бъде отчужден следният недвижим имот:

Урегулиран поземлен имот – дворно място, намиращ се в гр. Бобошево, община Бобошево, област Кюстендил, ул. "Единство" № 2, с площ от 480 кв.м по нотариален акт за собственост. Имотът е собственост на Георги Методиев Хаджин с постоянен адрес в Бобошево.

Размерът на дължимото парично обезщетение е 8 300 лева съгласно експертна оценка за пазарната стойност на имота, изготвена от лицензиран оценител на 20.09.2005 г.

С писмо на Министерството на финансите е предоставено положително становище по приложената финансова обосновка на предложението за отчуждаване. Изготвени са всички необходими документи с оглед внасяне на преписката, съгласуване по съответния ред, за което моля Министерски съвет да подкрепи това предложение-

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря, господин министър.

Имате ли въпроси?

РЕПЛИКИ: Подкрепя се.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Подкрепя се.

Точка 5

Проект на Решение за предложение до Народно събрание за ратифициране на измененията и допълненията на Статута на Хагската конференция по международно частно право.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Господин Петканов, имате думата.

ГЕОРГИ ПЕТКАНОВ: Благодаря. Уважаеми господин премиер, уважаеми колеги, Министерство на правосъдието е вносител на проекта на решение за предложение до Народното събрание за ратифициране на

измененията и допълненията на статута на Хагската конвенция по международно частно право.

Тази конвенция или по точно нейният статут е от 1955 г., досега не е бил променян, това е първата промяна.

Има две промени, които се предлагат.

Проектът е съгласуван по съответния ред. Има две бележки - от Министерството на външните работи и от Министерството на финансите. И двете бележки са приети. Останалите министерства съгласуват материалите без бележки и без предложения.

Няма пречка в този вид да бъде взето решение и да бъде предложено на Народното събрание да ратифицира тези промени. Благодаря.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря Ви, господин Петканов.

Въпроси? – Не виждам.

Подкрепя се.

Точка 6

Проект на решение за утвърждаване на Спогодбата между правителството на Република България и правителството на Азербайджанската република за търговско корабоплаване

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Господин Мутафчиев, имате думата.

ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ: По проекта на спогодбата между правителството на Република България и правителството на Азербайджанската република за търговско корабоплаване - този проект е одобрен като основа за водене на преговори с протоколно решение № 2 от заседание на Министерски съвет от 2002 г. Спогодбата е подписана на 7.10.2004 г. в Баку.

Кои са различията между спогодбата и одобрената от Министерски съвет типова спогодба? – Променени са два термина. Това е “кораб, опериран от национална корабоплавателна компания на една договаряща се страна”, терминът “национална корабоплавателна компания на една договаряща се страна” и не са включени член 4, член 12 и член 14 от типовата спогодбата. Те касаят съдействието за установяване на контакти между отделните институции, осъществяващи дейността в областта на морския транспорт, правата на граждани на трети страни, притежаващи морски удостоверения за самоличност и даване възможност на капитаните на кораби при определени обстоятелства да наемат членове за попълване на екипаж.

В текста на спогодбата са регламентирани общите условия за превозите по море между договарящите се страни, а именно:

С предоставяне на същия режим на корабите по отношение на ползването на услуги, свързани с морското търговско корабоплаване, какъвто се предоставя на корабите, плаващи под националното знаме. Очаква се подобряване на икономическите и експлоатационните условия за корабите при работа в пристанищата на двете страни.

Взаимно се признават документите за националността на корабите, международните свидетелства за тонаж, международните свидетелства за самоличност и правоспособност на моряците.

Регламентират се условията за престой на моряците в пристанищата, преминаването през територията на другата договаряща се страна при смяна на екипажите, помощ, оказване на бедстващи кораби.

Взаимно се предоставя правото за учредяване на представителства на корабоплавателните компании на територията на другата договаряща се страна, като това е формулирано в нашия проект, който предварително е бил одобрен като типов от Министерски съвет.

По проекта има две неприети бележки - една на Министерството на външните работи, една на министъра по европейските въпроси. Те са редакционни.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Има ли въпроси? Не виждам.

Приема се.

Точка 7

Проект на Решение за утвърждаване на Споразумението между Република България и Кралство Испания за взаимна защита и обмен на класифицирана информация, подписано на 27 септември 2005 г. в Мадрид

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Докладва Министерство на образованието и науката. Заповядайте, госпожо Налбант.

МУКАДДЕС НАЛБАНТ: Благодаря, господин премиер.

Предлага се на заседание на Министерски съвет да се приеме проект на Решение за утвърждаване на Споразумението между Република България и Кралство Испания за взаимна защита и обмен на класифицирана информация, подписано на 27 септември 2005 г. в Мадрид.

Ако уважаемите госпожи и господа министри нямат бележки по този проект, предлагаме да се приеме.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Имате ли бележки? Нямат бележки.

Приема се.

Точка 8

Проект на Решение за одобряване Проект на Меморандум за разбирателство между компетентните органи на Република България и Република Гватемала относно сътрудничество

при обмена на финансово разузнавателна информация, свързана с изпирането на пари или други активи и финансирането на тероризма, и проект на меморандум за разбирателство между Агенцията за финансово разузнаване на България и Финансово-разузнавателната служба за Република Перу относно сътрудничество при обмен на финансово-разузнавателна информация, касаеща изпиране на пари и финансиране на тероризъм.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Господин Орешарски, заповядайте.

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ: Благодаря, господин министър председател. Уважаеми колеги, предлагаме стандартен текст на спогодбите. Такива имаме сключени с много страни. Това е в изпълнение на програма за увеличаване в максимално възможната степен на нашите партньори от гледна точка на обезпечаване на изискванията към бюрото да си сътрудничи с по-голям брой страни при обмен на информация във връзка и с борбата с глобален тероризъм и т.н.

Ако имате въпроси?

ЙВАЙЛО КАЛФИН: Колеги, имате ли въпроси към господин Орешарски? Нямаме.

Приета е точка 8.

Точка 9

Доклад относно одобряване проект на разрешение за проучване на метални полезни изкопаеми – подземни богатства по чл. 2, т. 1 от Закона за подземните богатства, в площта “Батова река”, разположена в землището на с. Оброчище, община Балчик, област Добрич.

Точка 12

Доклад относно одобряване проект на разрешение за търсене и проучване на строителни материали – подземни богатства по чл. 2, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площта “Боро”, разположена в землището на с. Широки дол, община Самоков, Софийска област

ЙВАЙЛО КАЛФИН: Заповядайте, господин Чакъров.

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ: Благодаря. Господин вицепремиер, уважаеми колеги, бих направил следното предложение, което надявам се, че ще бъде подкрепено, да оттегля точка 9 и точка 12, като за точка 9 вчера се получи една ситуация в този регион, има доста сериозно напрежение. Бих помолил да отложим, да имаме възможност да вземем най-адекватно и правилно решение.

ЙВАЙЛО КАЛФИН: Благодаря Ви, господин Чакъров.

Точки 9 и 12 се отлагат.

Точка 10

Доклад относно одобряване проект на разрешение за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми – подземни богатства по чл. 2, т. 1 от Закона за подземните богатства, в площта “Перото”, разположена на територията на община Челопеч, Софийска област

Точка 11

Доклад относно одобряване проект на разрешение за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми – подземни богатства по чл. 2, т. 1 от Закона за подземните богатства, в площта “Югово”, разположена на териториите на община Чепеларе, област Смолян, и на община “Льки”, област Пловдив.

Точка 13

Доклад относно одобряване проект на разрешение за проучване на строителни материали – подземни богатства по чл. 2, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площта “Калояново”, разположена в землището на с. Калояново, община Сливен, област Сливен

Точка 14

Доклад относно одобряване проект на разрешение за проучване на строителни материали – подземни богатства по чл. 2, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площта “Песоко”, разположена в землището на с. Казичене, Столична община, област София.

Точка 15

Доклад относно одобряване проект на разрешение за търсене и проучване на строителни материали – подземни богатства по чл. 2, т. 5 от Закона за подземните богатства, в площта “Локорско”, разположена в землището на с. Локорско, Столична община, област София

Точка 16

Доклад относно одобряване проект на разрешение за проучване на скално-облицовъчни материали – подземни богатства по чл. 2, т. 6 от Закона за подземните богатства, в площта “Дионисио”, разположена в землището на с. Върбешница, община Мездра, област Враца.

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ: Уважаеми господин вицепремиер, надявам се, че няма да възразите да докладвам съвместно точки 10, 11, 13, 14, 15 и 16.

ЙВАЙЛО КАЛФИН: Заповядайте господин Чакъров.

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ: Предлагам на вниманието ви проекти за разрешения за предоставяне на права за търсене или проучване на подземни богатства по чл.2, т. 1, т. 5 и т. 6 от Закона за подземните богатства,

Първо, разрешения за предоставяне на права за търсене или проучване на метални полезни изкопаеми, подземни богатства по чл.2, т. 1, от Закона за подземните богатства, в площи:

- “Перото” с размер 6.59 кв.км, разположена на територията на община Чепеларе, област Смолян, на “Скала Мини” ЕООД, гр. София,

- “Югово” с размер 81.6 кв.км, разположена на територията на община Чепеларе, област Смолян и община Лъки, област Пловдив на “Болкан Минерал енд Майнинг” ЕАД – с. Челопеч, Софийска област.

Второ, разрешение за предоставяне на права за търсене или проучване на строителни материали – подземни богатства, по чл. 2, т. 5 от Закона за подземните богатства в площи:

- “Калояново” с размер 1.15 кв.км, разположено в землището на с. Калояново, община Сливен, област Сливен, на “Инмат” ООД, гр. Раднево;

- “Песоко” с размер 0.97 кв.км, разположено с землището на с. Казичене, Столична община, област София, на “Геотехмин – Консулт и инженеринг” ООД, гр. София;

- “Локорско” с размер 3.23 кв.км, разположено в землището на с. Локорско, Столична община, Област София, на “Камико” ООД, гр. София.

Бих свел като информация на вниманието ви, че всички процедури по посочените разрешения за търсене и проучване на строителни материали и на метални полезни изкопаеми са проведени, извършени. Финансовите обосновки са представени в Министерството на финансите. Те са посочени в доклада, който съм представил на вниманието. Ако трябва, мога да посоча конкретните параметри на отделните площи за проучване, както и средствата, които са предвидени за рекултивация на посочените площи. Ако не, бих се обърнал към Министерски съвет да подкрепим проектите на

разрешения за предоставяне на права за проучване на посочените видове материали.

ЙВАЙЛО КАЛФИН: И аз Ви, благодаря, господин Чакъров. Виждам, че някои са с площ от 1 кв.м площ?

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ: Квадратни километри е. Техническа грешка е.

ЙВАЙЛО КАЛФИН: Има думата господин Данаилов.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ: Уважаеми колеги, по точка 10 и 11 аз виждам, че тук е отбелязано, че не сме представили становището си навреме и може би затова не е предвидено.

Искам да отбележа, че по точка 10 става въпрос за територията на община Челопеч. Нашата бележка е следната: на територията на цитираната по-горе площ с големина 6.59 кв.км в граници, определени с приложените координати, са регистрирани два археологически паметника на културата – тракийски селища, в местността “Илинденски камъни” и славянско селище в местността “Селища”. Предвид на горното проучвателните работи по никакъв начин не следва да засягат територията на паметниците на културата и техните охранителни зони.

По точка 11 за община Чепеларе, област Смолян, за площ “Югово”. На територията на цитираната по-горе площ в граници, определени с приложените координати са регистрирани три археологически паметници на културата – средновековно селище, некропол и крепост, публикувани в Държавен вестник, брой 41 от 1976 г. Предвид горното проучвателните работи по никакъв начин не следва да засягат територията на паметниците на културата и техните охранителни зони. За целта проучвателните екипи задължително трябва да уведомят за обхвата на дейността си специалисти и археолози от Историческия музей гр. Смолян.

Ще помоля да го имат предвид, тъй като това са важни обекти. Закъснели сме със становището.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря.

Госпожо Каменова.

ЦВЕТА КАМЕНОВА: Благодаря, господин премиер. Искам да взема отношение по точки 11, 14 и 16.

Искам да информирам членовете на Министерски съвет, че дружеството "Болкан минерал енд майнинг" до момента е получило 16 броя разрешения на територията на България за търсене и проучване. Това е дружество, което в момента е създадено и напрежението в района на Крумовград, където правят проучването.

Вчера пак имаше обаждане от Европейската комисия в София, че една холандска евродепутатка отново е поставила въпроса в Европарламента за даването на концесия по право за търсене и проучване в България, докога това ще продължава и дали след като станем членове на Европейския съюз ще променим нашата система на концесиониране на подземните богатства. Тъй като била се запознала със законодателната програма на Министерски съвет и на Парламента и там не се предвиждало, не е било записано, че ще се изменя Законът за подземните богатства.

Бяхме помолени от Европейската комисия да напишем някакъв отговор по това питане на евродепутатката. Така че наистина трябва да прецизираме закона.

Нямаме в момента законово основание да откажем на "Болкан майнинг" тъй като те могат да обжалват решението на Министерски съвет при отказ.

Може би трябва да се спре до известна степен тези титуляри на разрешения, които се превръщат като монополисти, да се разглеждат заявленията им или да се отложи, да се задържи, докато се промени все пак нормативната база и се приведе в съответствие с тази на Европейския съюз.

Съгласно предишното решение, което се взе тук по този въпрос, сме организирали работна среща с експерти на Министерство на околната

среда и водите и на Министерство на регионалното развитие и благоустройството и ние до две седмици ще излезе с доклад за оперативното заседание в каква посока трябва да се направят промените. Това е по точка 11.

По точка 14 – ние сме в предложили предварителното съгласуване да се съгласува със Столичната община, тъй като е на територията на община Казичене, и вече сме имали тук такива проблеми на територията на Софийска голяма община с напрежението, което се създава. Това е направено да кажем за Локорско, където имаме същото предложение, но не е направено за Казичене, затова предлагам да се направи допълнително съгласуване, да се оттегли точката.

По точка 16 за района на Върбешница в община Мездра. Там също върви една много усилена проучвателна и добивна работа. Има раздадени 16 броя разрешения, една концесия. Сегашният титуляр, който кандидатства, има две разрешения, това ще бъде трето разрешение.

Може би е целесъобразно Министерство на околната среда и водите да направи преглед на територията какво става там, да не би да се копае, както става в Студена тук напрежението е сега, на всеки метър, както се вика, вместо на всеки километър, и тогава да се реши какво да се прави с това находище. То е много атрактивно, тъй като се произвежда облицовъчен камък, но да не се случи така, че околната среда да бъде увредена прекалено много. Благодаря.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря.

Господин Чакъров.

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ: Госпожо Каменова, да считам ли, че това са предложения да отложим разглеждането на тези точки.

ЦВЕТА КАМЕНОВА: Да.

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ: Аз не възразявам. Приемам да ги доогледаме.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Кои останаха неотложени фактически по тази логика?

ЦВЕТА КАМЕНОВА: Мога да ви помогна, точки 11, 14 и 16.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Да изброим.

Господин Чакъров, Вие отложихте точки 9 и 12.

Госпожа Каменова предложи да се отложат точки 11, 14 и 16.

Остават точки 10, 13 и 15.

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ: Да.

Останалите ще ги огледаме и ще ги докладваме.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Те трябва да се съгласуват и със Столична община.

Освен това принципно до кога работната група ще бъде готова с предложенията за Закона за подземните богатства?

ЦВЕТА КАМЕНОВА: За оперативното заседание до две седмици.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Добре. До тогава по принцип малко да се забавят нещата с останалите, докато не изясним принципно въпроса и към какви промени отиваваме.

Госпожо Етем?

ЕМЕЛ ЕТЕМ: Ако позволите господин премиер, една принципна бележка да направя. Видях, че част от материалите са съгласувани още от предишното правителство. Имахме едно разбирателство в Министерски съвет, че всичко, което е от предишното правителство одобрено и сега предстои ние да го гласуваме, още веднъж да го огледаме. Молбата ми е, когато правим съгласувателната процедура главният секретар да обърне внимание на това, защото три от преписките са съгласувани изцяло от предишния кабинет. Редно е когато ние даваме съгласие, да знаем за какво става дума. Благодаря ви.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря Ви.

Господин Чакъров?

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ: Коректно искам да кажа, че главният секретар обърна внимание на този факт. Ние се обърнахме към Икономическа дирекция и е видно, че има съгласуване. Но това може да бъде наше решение, ако решим всички преписки, които са водени, да бъдат съгласувани още веднъж, аз не възразявам. Можем това да направим. Без това цялата процедура отнема доста време. Но ако решим, няма проблем всички преписки, които и без това доста са застояли, може още веднъж да ги досъгласуваме. Няма проблем от моя страна да го проведе, стига това да е решение общо на всички ни.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Добре.

Останаха точки 10, 13 и 15 неотложени. По тях имате ли въпроси и бележки?

Приемаме точки 10, 13 и 15.

Другите ги отлагаме с различните бележки, които бяха направени за допълнително съгласуване с общината, с проверката за Мездра и принципно този тип разрешения да ги забавим, докато вземем политическо решение на Министерски съвет дали и какви промени ще правим в Закона за подземните богатства.

Добре господин министър.

Точка 17

Проект на Решение за утвърждаване на програмата за сътрудничество в областта на образованието и културата между правителството на Република България и правителството на Република Корея

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Заповядайте, господин Чуров.

ТОДОР ЧУРОВ: Благодаря, господин министър-председател.

Уважаеми госпожи и господа министри, става дума за един стандартен

документ в рамките на двустранно сътрудничество – Програма за сътрудничество в областта на образованието и културата между Република България и Република Корея.

Програмата беше подписана на 6.01.2006 г. в София. Текстът на програмата предвижда тя да влезе в сила от деня на получаване на втората от нотите, с които двете страни се уведомяват взаимно за изпълнение на изискванията на националните законодателства.

Различията между подписаната програма и предложена за утвърждаване от Министерски съвет с текста на, одобрената програма като основа за водене на преговори, обхваща прецизиране на формите и условията за обмен на специализанти и докторанти на двете страни, както и прецизиране на имената на институциите, отговорни за обмена в областта на опазване на културното наследство. Както виждате, няма чувствителни и деликатни моменти.

Предвид на гореизложеното и на основание чл. 15, алинея. 2 от Закона за международните договори на Република България и чл. 13, алинея. 3, т. 6 от Устройствения правилник на Министерски съвет и на неговата администрация, Министерството на външните работи предлага да се приеме проектът на решение. Благодаря ви.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря Ви.

Господин Данаилов?

СТЕФАН ДАНАИЛОВ: Една малка корекция, тъй като Националният филмов център от 2004 г. е вече Изпълнителна агенция “Национален филмов център”, трябва да се поправи, за да бъдем коректни.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря, господин министър.

Други бележки?

Приема се.

Точка 18

Проект на Постановление за откриване на дипломатическото представителство на Република България в Адис Абеба, Федерална демократична република Етиопия

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Заповядайте, господин заместник-министър.

ТОДОР ЧУРОВ: Благодаря, господин министър-председател. Съвсем накратко, това е един голям дипломатически комплекс, който в момента не изпълнява дипломатически функции. Като имам предвид, че другите министерства са съгласували без бележки, няма да се спирам подробно на дългия текст, който е пред мен.

Основанията са, че Етиопия се превръща в една страна от все по-голямо значение в рамките на африканския континент. Там са разположени посолства на равнище посланик на 77 държави, плюс международни организации. Това, което предлага Министерството на външните работи с проекта на решение е да се възстановят дипломатическите функции на комплекса, като затова ще се изискват минимални финансови средства, както е посочено в предложените от Министерството на външните работи документи. Благодаря.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря. Имате ли въпроси?

Колко посолства стават?

ТОДОР ЧУРОВ: 77 държави имат посолства в Адис Абеба.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Българските посолства колко стават?

ТОДОР ЧУРОВ: От порядъка на 80 с равнище посланик.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Добре.

Подкрепя се.

Точка 19

Проект на Решение за определяне броя на гражданите, които могат да започнат изпълнение на мирновременна алтернативна служба през 2006 г.

ЕМИЛИЯ МАСЛАРОВА: Уважаеми господин министър-председател, уважаеми колеги, знаете, че се извършиха промени в Закона за замяна на военските задължения с алтернативна служба – един път през 2003 и веднъж през 2005 година, което създаде условие за увеличаване броя на хората, които имат алтернативна военна служба или могат да отидат на алтернативна военна служба. От една страна отпаднаха допълнителните задължения, които се изискваха. От друга страна се дадоха повече правомощия и се намалиха административните пречки пред работодателите.

През 2004 година 88 граждани са получили право за алтернативна служба, 48 от тях са започнали да работят. През 2005 година 105 души са получили правото и работят вече 67 по тази система. Затова ние предлагаме през 2006 година 150 граждани да бъдат допуснати до алтернативна служба. Това в никакъв случай не корелира с бюджета и не създава някакво напрежение на бюджета. Държавно предприятие “Строителство и възстановяване” проявява интерес към този вид дейност. Предлагам да одобрите тази бройка.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Тези 150 човека по какъв начин се покриват с желанието за алтернативна военна служба?

ЕМИЛИЯ МАСЛАРОВА: Те си имат критерии....

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Има идея на господин Тренчев – председателят на Конфедерацията на труда “Подкрепа” по принцип в тази насока да се възстановят – инженерен корпус.

ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ: Подкрепям предложението на министъра на отбраната и на министъра на труда и социалната политика. По принцип трябва и според мен да се разширява даже алтернативната военна

служба, изхождайки от това, че в момента доста от момчетата чакат дълго време, за да отбият военната си служба. От друга страна наистина има социални слоеве, за които това би било в полза и не напразно наистина аз също приемам някои забележки, които ДПС имат относно начина, по който преди се организираха трудовите войски. Но най-вече по отношение на ромското население, това е един начин, по който те наистина да бъдат интегрирани да получат определен занаят, което решава голям социален проблем, с който се занимават госпожа Етем и госпожа Масларова.

Така, че хубаво е наистина да помислим да разширим алтернативната военна служба. Имаме предприятия по специалния закон, тя каза за "Строителство и възстановяване", така е и в транспорта, и в съобщенията. Там може да се ползва един такъв ресурс. Те са по специален закон, не са по Търговския закон. Между другото това е един въпрос, който ще ни предстои да го гледаме и по-нататък.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Имате ли други предложения, бележки?

Подкрепя се.

Точка 20

Проект на Постановление за изменение на Постановление № 163 на Министерския съвет от 2005 г. за определяне възнаграждението на военнослужещите и гражданските лица по Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и на държавните служители – офицери, сержанти и граждански лица, и на лицата, работещи по трудово правоотношение по Закона за Министерство на вътрешните работи.

ВЕСЕЛИН БЛИЗНАКОВ: Уважаеми колеги, с предлагания проект на постановление се предвижда основните месечни възнаграждения

на кадровите военнослужещи по Закона за отбраната и въоръжените сили да се приведат в съответствие с измененията на член 224 от Закона за отбраната и въоръжените сили от 1 януари 2006 година. Необходимите се средства се осигуряват в рамките на одобрения със Закона за държавния бюджет бюджет на Министерство на отбраната.

Съгласувано е с всички министерства.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: За какви средства става дума?

ВЕСЕЛИН БЛИЗНАКОВ: Те са по коефициенти.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Общият размер знае ли се?

ВЕСЕЛИН БЛИЗНАКОВ: Не мога да Ви го кажа в момента, ще Ви го кажа след малко.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Министерство на финансите не е ли направило сметка? Колко допълнително ще иска Министерство на отбраната?

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ: То няма да иска.

ВЕСЕЛИН БЛИЗНАКОВ: Нищо не искаме.

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ: Аз също не мога да цитирам цифрата, за съжаление, защото действително при разработване на бюджета са отчетени специфичните особености на Закона за отбраната. Не съм искал справка тази актуализация на заплатите в съответствие с това колко точно отнема ресурса.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Подкрепя се. В рамките на бюджета на Министерство на отбраната.

Точка 22

Проект на Решение за безвъзмездно прехвърляне на имоти – частна държавна собственост, от жилищния фонд на Министерство на отбраната, в

собственост на община Търговище, област Търговище.

ВЕСЕЛИН БЛИЗНАКОВ: Уважаеми колеги, във връзка с изпълнение на Плана за организационно изграждане на въоръжените сили бяха закрити редица гарнизони. Освободиха се жилища от жилищния фонд на Министерство на отбраната. Във връзка с това са предложени имоти – частна държавна собственост за безвъзмездно прехвърляне на община Търговище. Единадесет брой жилища, находящи се в село Макариополско.

Няма друг интерес инвестиционен към тях. Преценили сме, че е много по-добре да се дадат и прехвърлят на нуждаещите се безвъзмездно имотите, собственост на общината.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Предлагам да подкрепим решението.

Тук искам да споделя, че при моето посещение в Ивайловград имах среща с всички кметове на област Хасково. Един от въпросите, които те поставиха принципно за ненужните имоти вече за нуждите на Министерство на отбраната и за тяхното по-скоро прехвърляне към местната власт, което би им позволило да решават някакви социални проблеми и т.н. Може би трябва да направим една работна група, по-цялостно да огледа нещата, за да може да решим принципно въпроса, а не казус по казус.

ВЕСЕЛИН БЛИЗНАКОВ: Господин премиер, аз в понеделник ще посетя Хасково, след това и Кърджали. Изготвям справка в момента. Имахме среща с госпожа областната управителка, запознат съм със случаите още повече, че аз бях народен представител от Хасково. Ние сме дали повече от 200 имоти на общините и повече от 1900 сгради в страната.

В момента провеждаме политика – ако няма инвестиционен интерес, разговаряме с общините, ако има – гледаме да осигуряваме жилища, тъй като няма как от бюджета да се осигурят жилища. Това е принципната политика. Така, че готвим справка и ако има такива имоти, които са с

отпаднала необходимост и няма инвестиционен интерес, разбира се че е по-добре да ги даваме отколкото да ги охраняваме и да даваме пари за охрана.

ЕМЕЛ ЕТЕМ: Приветствам предложението, което направихте преди малко да съставим междуведомствена група, защото считам, че имаме и редица приоритети на държавата, свързани с евродоклада, червените зони и т.н. Идеята, която дава и министърът на отбраната да се направи пълен преглед на това, което имат, е да седнем да ги огледаме и според нуждите не само на общините, но и според политиката, която държавата ни води, с оглед на тази жилищна стратегия за ромите и този милиард и шестстотин милиона, които са ни необходими до 2009 година, за да можем да решим част от проблемите, за които Европа ни натиска, може би можем да ги разрешим и с тези сгради, които Министерство на отбраната имат в различните региони, където има проблеми с настаняването или жилищата на ромите.

Но добре е да направим една работна група, в която да видим къде, какви сгради има, защото при следващата проверка може пак да ги закарат в някое друго гето или място, откъдето да получим неособено добра оценка.

АСЕН ГАГАУЗОВ: Това, което министърът на отбраната предложи, е правилно. Въпросът е, че ние трябва да предвидим и малко средства за възстановяването на този сграден и най-вече жилищен фонд, защото такива средства на практика нито в общините има. Има около южната ни граница доста такива, които и общините не ги искат, и военните се чудят какво да ги правят. Но една такава работна комисия би могла да даде съответни предложения и ние да излезем от ситуацията, в значителна степен да компенсираме това, което можем като средства да осигурим за бъдещи периоди.

НИХАТ КАБИЛ: Присъединявам се към предложението, още повече че от миналия мандат имам опит като заместник-министър, който беше в една подобна работна група с Министерство на отбраната. Но, искам

да подчертая, че преди да се предложат на общините редно би било към тази работна група всички държавни институции и ведомства, министерства, които имат интерес, защото ние като министерство към определени имоти, които са с отпаднала необходимост сме имали и имаме интерес, това нещо да бъде направено. Предложението да бъде, както госпожа Етем каза – с другия проблем, както и има един друг проблем, който може би Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Министерство на отбраната трябва да започнат принципно да го решават, защото една от забележките, които в миналия мандат съм отправил специално към всички тези прехвърляния на имоти на общините и т.н. беше във връзка с едно формално нарушаване на закона. Когато на всички карти на собствеността, възстановена кадастрална карта и т.н., тези военни имоти са бяло петно, но има инфраструктура и по действащи закони автоматично с отпадането на необходимостта те трябва да станат или земеделски фонд, или горски фонд. Респективно в съгласувателната процедура примерно Министерството на земеделието и горите да даде положително становище. А винаги аргументът на Министерство на отбраната беше, че тук има инфраструктура. Да, но няма кадастрален план, няма отнесени прилежащи площи и това създаваше допълнителни проблеми. Това трябва принципно да се реши и да се започне.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Точно за това ще се уточним.

СНЕЖАНА ДИМИТРОВА: Нека не забравяме, че в този процес трябва да участват и областните управители, имайки предвид, че те са нашите посланици на кабинета по места. Именно областните управители познават спецификата на района, знаят какви са нуждите на всички държавни органи на територията на областта, включително и нуждите на общините. Тоест, възлагането на анализа би могло да стане на областните управители и след това информацията да се обобщи и да се работи с работната група, която ще бъде създадена.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря за изказванията.

Предлагам да подкрепим конкретното решение. Доколкото разбрах от господин министъра другата седмица той ще има някакъв вече списък – регистър на имотите като цяло. На тази база другата седмица ще определим състава на евентуална работна група, която да изработи по-цялостно виждане, от различни ведомства, за да може да се определи как процедираме с тези имоти с отпаднала необходимост на Министерство на отбраната. Да не забравяме, че и самото министерство също има маса нужди свързани с жилищното настаняване на кадровите военнослужещи. Това също трябва да бъде отчетено. Естествено е Министерство на отбраната, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на природните бедствия и аварии, Министерство на труда и социалната политика, Министерството на земеделието и горите да вземат участие в тази група. Ще определим състава другата седмица и ще формираме такава група.

Точка 21

Проект на Решение за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2, т. 2 от Закона за подземните богатства – неметални полезни изкопаеми – индустриални минерали – доломити за металургията, от находище “Делян”, с. Делян, община Дупница, област Кюстендил, и с. Гълъбник, община Радомир, област Перник.

РУМЕН ОВЧАРОВ: Става дума за концесия, която вече е била давана и която е била отнета. Дадена е била през 1999 година, отнета е през 2003 година за неизпълнение. Договорите са прекратени. Сега ви предлагаме да обявим отново неприсъствен конкурс чрез който да бъде предоставена концесията. Заплащането ще бъде в размер на 16 лева за един тон добити доломити, но не по-ниско от 24 хиляди лева.

Срокът на концесията се предлага да бъде 35 години. Тъй като сме обсъждали този въпрос, помолих да ми дадат някаква аргументация – защо 35 години? Аргументацията е следната. Става дума за подземно извличане на тези ресурси, което само по себе си е доста непредвидимо и доста сложно, за да бъде оценено като процес кога и как ще започне да дава фактически положителни резултати.

Второ, свързано е и с обеми, които предвиждат рекултивации, възстановяване и т.н., които също изискват допълнителни средства.

Трето, става дума за концесия, която вече е предоставена и не е реализирана по чисто икономически причини.

Затова те сега предлагат да бъде с този срок. Аз не възразявам, ако Министерският съвет реши да бъде по-малък срокът, но искам също така да имате предвид и тези аргументи, в които според мен има известна логика в тях.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Ние вечно обсъждаме един и същи въпрос във връзка с всички концесии – защо 25, защо 35 години. В новия проектозакон уреден ли е този въпрос, има ли ясни критерии?

ЦВЕТА КАМЕНОВА: Затова трябва да се направят съответните проучвания, за да се докаже евентуално какви са запасите. Специално за подземните богатства случаят е малко по-особен и там наистина трябва да се направи разлика между тези, които се добиват по подземен способ и тези, които са надземни и се добиват за пътища – строителни материали.

Това сме го говорили, с господин Божинов го коментирахме преди няколко дни, че трябва да се промени Закона за подземните богатства и там да се каже ясно за какъв срок. Но всичко това зависи от финансовите разчети, които трябва да се направят предварително. Така или иначе априори да се каже толкова – не е редно да бъде така.

Специално за разговорите, които водим тук, може понеже това е конкурс, не знам дали министър Овчаров ще подкрепи, да напишем – до 35 години?

РУМЕН ОВЧАРОВ: Добре, съгласен съм.

ЦВЕТА КАМЕНОВА: И след като е конкурс, в зависимост от това каква технология ще предложи кандидата и какви инвестиции, тогава би могло да се прецизира.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Добре, записваме – до 35 години. Тази работна група, която така или иначе ще работи по Закона за подземните богатства – съберете експерти и по този въпрос, някакъв критерий трябва да има, на всяко заседание, когато възниква въпроса за срока на концесиите за добив министрите се чудят защо....

ЦВЕТА КАМЕНОВА: Ние сме изпратили едно указателно писмо на министерствата, препоръчително и колегите експерти го знаят това писмо. Повече от това....?! Това беше Ваше предложение, така че ние сме го направили това нещо и при всяко съгласуване, което правим предварително, защото има такова – в 14-дневен срок се осъществява. Пишем тези бележки, пишем нашите аргументи, някъде се приемат, някъде не се приемат. Така, че мисля че има вече някакъв контрол поставен по този въпрос. Колегите трябва по-сериозно да аргументират срока в доклада на министъра, за да не стават всеки път тези обсъждания.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Ако няма оттук нататък по-сериозна аргументация за всеки казус – защо за определен срок, а не за някакъв друг, просто ще се отлагат точките.

Тази точка се приема – до 35 години. По-нататък ще може да се уточни.

Точка 23

Проект на Постановление за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет.

РУМЕН ОБЧАРОВ: Става дума за промени, които са не просто желание на министерството да расте, а са продиктувани от необходимостта да бъдат предприети действия, които ние вече сме се ангажирали да предприемем. Става дума за увеличаване състава на Агенцията за обществени поръчки, за увеличаване състава на Агенцията за малки и средни предприятия и за увеличаване на състава на Дирекция "Предприсъединителни проекти и програми".

И трите действия са предвидени в плана за действие с Европейския съюз. Едното от тях го гласувахме на предишното заседание тук в Министерския съвет. Става дума за увеличението на Агенцията за обществени поръчки. Така че въпреки и моето желание да не увеличаваме администрацията, на 20-ти пристига проверката и ако не сме го направили поне формално, някой друг ще трябва да обяснява защо не сме го направили и защо не сме си изпълнили ангажиментите.

Четвъртата промяна, която предлагаме за увеличение, това е създаването на Дирекция "Офсетни програми". В настоящия момент с офсетни програми в министерството на практика няма никой, който да е обучен и готов да се занимава. Формирали сме един отдел малко инцидентно, като сме вкарали вътре референтите за Босна и Херцеговина, Италия и Албания, за Монголия, Северна и Южна Корея и Норвегия, Швеция, Финландия и Дания, които освен, че са референти, се занимават и с офсетни програми. Ако искаме сериозно да се занимаваме с офсетни програми – един въпрос, който очевидно стои пред нас и то не само от гледна точка на реструктурирането на армията, но и от гледна точка на други големи инвестиционни проекти, които правим в България и които до

момента по никакъв начина не са обвързвани с офсетни програми, ако щете и инвестициите в комплекса "Марица-Изток", "Белене" и въобще такива проекти, които по принцип би трябвало да предвиждат съответните офсетни програми. Става дума за разработване на стратегията, става дума за разработване и на закона, който предвиждаме да направим специално за тази цел.

Това са нещата, които предлагам. Знам, че трябва да направим 10-процентно съкращение, то е предвидено. Предлагам следния механизъм. За сметка на свободните бройки, за сметка на това 10-процентно съкращение, да ги определим тези бройки. Очевидно е, че аз от утре няма да ги назнача, но от утре ще обявим конкурсите. Със сигурност няма да ги назначим и до края на годината всичките, но поне част от тях ще назначим, така че някакъв ресурс трябва да бъде допълнително предвиден. Предлагам да ни възложите с господин Орешарски да помислим точно какъв и колко да бъде предвиден, и как. Но, си мисля, че трябва да ме подкрепите в това мероприятие.

БУЖКА ЛУКИЧ: Представеният проект не съответства на изискванията на разпоредбата на алинея 4 на член 58 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация, съгласно която вносителят задължително съгласува със Съвета за модернизирание на държавната администрация въпросите и проектите на актове, които са свързани със създаване, преобразуване и закриване на административни структури, както и с увеличаване на числеността им.

С проекта се предлага увеличение на числеността на персонала на Министерство на икономиката и енергетиката,. Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия към министъра на икономиката и енергетиката и Агенцията по обществени поръчки с общи 56 щатни бройки. Необходимо е да се свика заседание на Съвета, който да се произнесе по предложеното увеличение. Отделен въпрос е, че нашето

министерство е против увеличаване на бройките. Мисля, че няма човек в тази зала, който да не го знае.

В този ред на мисли настоявам да се отложи точката и в най-кратък срок да се проведе оперативно заседание, на което да се обсъдят тези точки.

СНЕЖАНА ДИМИТРОВА: Принципно подкрепям това, което беше изложено от името на Министерство на държавната администрация и административната реформа. Компромис е обаче това, което министър Овчаров се опита да предложи – тоест, ако се приеме точката на вносител, да бъдат направени съответните разпоредби, които намаляват числеността на персонала в други структури към Министерство на икономиката и енергетиката и закриват някои от незаетите длъжности, така че да бъде вътрешно реструктурирана системата, макар и в един по-късен период от време след влизането в сила на Устройствения правилник.

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ: Използвам повода да изразя общо взето неудовлетворение от начина, по който при новите финансови обосновки влизат актове, които са финансово необезпечени. Бих искал да обърна внимание на обстоятелството, че смисъла на финансовите обосновки не е формален, а той е да представи от следващи проблеми. Когато един акт мине, той вече трябва да се изпълнява, но когато няма финансови ресурси с приемането на такива актове се създават повече проблеми, отколкото се решават.

Възнамерявам да предложа да се върне утвърждаването то Министерство на финансите на обосновките и без утвърдена обосновка да не се гледа акта. Една практика, която според мен имаше добри резултати и според мен всички в последните решения всички недогледахме и не преценихме, в това число и аз, ефектите от промяната на формата на финансовите обосновки.

ГАЛИНА МАРИНСКА: Сега дали ще върнете предисъществуващата система, при която министърът на финансите утвърждаваше финансовата обосновка, като безусловно изискване, за да влезе материала в зала, в дневен ред, или не, това е въпрос на ваша преценка. Но, аз си спомням, дали е било немислено вашето решение тогава или е било добре обмислено, според мен по-скоро беше добре обмислено и ще каза какви са моите съображения по тази причина.

Така или иначе, всеки от министрите, освен член на колегиалния орган, е и едноличен орган на държавна власт и носи отговорност – сериозна политическа отговорност. Даже и господин министър-председателят, освен с личния си авторитет примерно да помоли някой министър да не внесе определен материал, той не може да му забрани. На практика с въвеждането на изискването да е утвърдена финансовата обосновка, вие ще позволите на министъра на финансите безусловно да предопределя вашите точки – ваше решение, става дума за вашата работа.

Министър Орешарски, понеже ние с Вас този спор го проведохме още в началото на деня, аз погледнах финансовата обосновка, която експертите на министър Овчаров са подготвили. Аз не виждам Вие на какво основание нямаше да им я утвърдите, при положение, че те пишат, че всичко ще бъде в рамките на бюджета за 2006 година? Те не искат пари. То е ясно, че пари ще бъдат поискани, но чисто формално, те са намерили достатъчно добър начин, за да Ви отнемат възможността да не утвърдите такава обосновка при положение, че министър Овчаров каза “това е в рамките на моя бюджет”. Така, че помислете пак по въпроса за финансовите обосновки. Ако вие прецените, че е необходимо за утвърждаването, е въпрос на елементарна промяна в правилника, но го преценете вие.

РУМЕН ОВЧАРОВ: Искам още веднъж да кажа нещо, което госпожа Димитрова каза и което има смисъл наистина да се обсъди. Става дума за реструктурирането на определени звена, които сега така или иначе

са второстепенни разпоредители с бюджетни средства към Министерство на икономиката и енергетиката. Става дума за Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол, която очевидно не може да продължава да съществува в този си състав и даже ако щете с тези си функции. Но, аз сега не мога да предложа колко човека. Между другото, повече от 26 човека ще бъдат съкратени по сега предвижданото съкращение от Агенцията за приватизация. Но сега не мога да ви предложа още колко и как точно ще ги комбинираме тези звена. Обсъждаме създаването на едно държавно предприятие от Агенцията за метрология, което също ще излезе от администрацията. Но да се реализира и това нещо, са необходими промени поне в два закона, което също не може да стане от утре.

Отново ви повтарям, че проверката започна на 20-ти. Ако ние до 20-ти нямаме формален акт, при цялото ми уважение към това, което казват от Министерство на държавната администрация и административната реформа, аз съм готов и да го разглеждаме този въпрос на някакъв допълнителен етап, но ние днес трябва да вземем решение за Устройствения правилник.

АСЕН ГАГАУЗОВ: В подкрепа на това, което каза госпожа Димитрова, има така нареченият средносписъчен състав, което означава, че от 1 април нататък господин Овчаров трябва да съкрати повече, тъй като ще пусне сега авансово хора при него. Така че в рамките средногодишно да се събере в тази численост, която му е гласувана и в този смисъл няма как да му откажем.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Предлагам да приемем проекта на Постановление предвид необходимостта, свързана с европейските изисквания, обаче това да бъде извършено в рамките на щата на министерството за сметка на предстоящите съкращения – тоест да се получи еквилибriu между увеличаващите се бройки и тези, които ще се съкратят. Като цяло въпросът е, готово ли е Министерство на държавната

администрация и административната реформа с анализа на цялостното състояние на администрацията, дублиращите се звена, функциите, възможните съкращения, изнасянето на различни дейности от държавната администрация навън, за да не говорим за всеки случай поотделно. Това беше смисъла, това е една от основните задачи на министерството, за да се извършат съкращенията немеханично, където трябва и където не трябва, еднакво по 10%, а да бъдат смислени и да бъдат политика, която да води до ефективност.

БУЖКА ЛУКИЧ: Финализираме обобщенията. За нас ужас, ако мога да споделя, бройката на държавната администрация вече надхвърля 102 хиляди.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Само не ми казвайте, че ние сме назначили 20 хиляди.

НИХАТ КАБИЛ: Искам да подкрепя министър Овчаров. Наистина в държавната администрация има много звена, които могат да бъдат обособени като държавни предприятия по реда на член 62, алинея 3 от Търговския закон, само че Министерство на финансите формално това нещо го отхвърля, казва, че становището на МВФ е минимум публични дружества, ако това е така. Защото например сега в Министерството на земеделието и горите има такива звена, които могат да бъдат обособени и това ще намали дефакто държавната администрация. И в Министерство на регионалното развитие и благоустройството има такива звена, между другото.

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ: Кратко пояснение. В случая Фондът не е лошият полицай, а според ЮРОСТАТ едно предприятие може да е държавно когато има някакви собствени приходи, тоест – може да е предприятие, което има някакви приходи. Когато приходите му са от субсидия от бюджета, ние можем да го назовем всякак, но ЮРОСТАТ ще го отчете като публични приходи и разходи и това ще създаде проблеми подобни на унгарците и на гърците при отчитане на дефицитите. Тоест, ние

ще излъжем себе си, но не можем да излъжем ЮРОСТАТ. Това има предвид в становището си Министерство на финансите.

НИХАТ КАБИЛ: Добре, обаче тези звена ние не можем да ги извадим. Господин Орешарски, не можем да ги извадим като търговски дружества, защото автоматически влизат в Закона за приватизация и тръгват за приватизация. А има звена, които не бива да се приватизират. Ето например при мен в Националния център за аграрни науки базите можем да ги отделим.

РЕПЛИКИ: Ако си имат доходи.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Като си имат доходи, те имат собствена дейност.

Да не водим сега голяма принципна дискусия. Мисля, че се уточнихме по повод постановлението – в рамките на приетия щат за сметка на съкращенията, които ще се направят. Всички имате право това да го мислите и задължение, за да можем действително ефективно да съкратим администрацията, но първото условие според мен, е да видим цялостната картина. Никой не знае каква е картината на държавната администрация в България. В това число подозирам, че и още Министерство на държавната администрация и административната реформа не го знае изцяло. За да можем да видим нещата цялостно и да се направи действително ефективно и полезно за страната съкращение.

БУЖКА ЛУКИЧ: Последно, аз продължавам да настоявам точката да се отложи.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Не се приема.

Точка 24

Проект на Решение за одобряване проект на Меморандум за разбирателство между Министерство на финансите на Република

България и Министерство на финансите на Република Албания за сътрудничество и техническа помощ.

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ: Колеги, финансова обосновка няма, защото не изисква финансови средства за настоящата финансова година, няма да изисква и за следващите. Споразумението е в контекста на регионално сътрудничество между двете министерства и мисля, че ще донесе полза и за двете страни, най-вече с оглед на нашето европрисъединяване и на бъдещите преговори на Албания с Евросъюза. От гледна точка на солидарност знаете, че регионалното сътрудничество се насърчава. В случая и двете страни ще имат бонуси от различен ъгъл. Ние – като страна, която подпомага най-вече европейския капацитет на Министерство на финансите на Албания, а те от своя страна пък като страна, която е ползвала помощ от друга предстояща членка на Европейския съюз.

Отново ще повторя, че финансови ангажименти няма. Центърът на споразумението е установяване на контакти между митнически, данъчни служби и службите за евроинтеграция.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря. Въпроси? Няма.

Приема се.

Точка 25

Проект на Постановление за създаване на Съвет за участие на Република България в международната помощ за развитие.

ТОДОР ЧУРОВ: Предмет на това постановление е един ангажимент, поет от България с подписването на Договора за присъединяване към Европейския съюз, а именно – задължение за участие в международната помощ за развиващите се страни.

Министерство на външните работи направи проучване на опита в другите държави. Същевременно има възможност да участва като наблюдател в тези органи, които подпомагат Европейската комисия по тези проблеми. В резултат на натрупания опит се стигна до извода, че ефективното участие на България в тази политика предполага формулиране на приоритети, приемане на съответно законодателство, нормативна база и разработване на конкретни програми.

Предвид проученият опит министерството създаде едно звено, което се нарича “Политика на развитието и икономически въпроси” в Дирекция “ООН и глобални въпроси”, която може да изпълнява функциите на секретариат дотолкова, доколкото се налага създаване на междуведомствен механизъм. Тъй като е внесено от Министерство на външните работи редица други ведомства имат отношение по въпроса и предмета на това постановление би следвало да бъде създаване на този съвет, на този междуведомствен орган, на основание член 21 от Закона за администрацията.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Имате ли въпроси?

Приема се, с което броят на съветите нараства с още един.

Колко помощи за международно развитие ще отпускаме, господин Чуров?

ТОДОР ЧУРОВ: В бюджета за тази година е предвидено 0,03%. До 2010 година трябва да бъде 0,17%, а до 2015 година – 0,33%, което е общо за Европейския съюз.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Подкрепя се.

Точка 26**Проект на Решение за одобряване проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за патентите**

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ: Законът за народната просвета минаваше в Народното събрание и затова не успях да дойда навреме. Ако разрешите, господин министър-председател, колеги, да поканим в залата председателят на Патентното ведомство, тъй като има много специфика в този законопроект и аз не съм сигурен, че бих обяснил всяко нещо така, както трябва, още повече че има изменения и на самата процедура за одобряване на патенти.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Заповядайте по проектозакона за изменение и допълнение на Закона за патентите.

КОСТАДИН МАНЕВ: Законът за изменение и допълнение на Закона за патентите предвижда промени в нормативната уредба на патентоването на изобретенията и полезните модели, основно в няколко направления. Първо, с оглед на изпълнението на ангажиментите за присъединяване към Европейския съюз, въвеждаме правна закрила на сертификатите за допълнителна закрила на медицинските продукти и продуктите за растителна защита, освен това и за биотехнологичните изобретения, с което завършваме окончателно процеса на хармонизация в областта на патентите за изобретения и полезни модели. Наред с това имаме и една съществена правна реформа в областта на материалната експертиза и по-специално защитата на изобретенията като обект на индустриална собственост. Тя се превръща в регистрационна и това се отнася и за полезните модели, с основна цел да се ускори процесът на защита и патентоване на изобретенията и полезните модели, като се надяваме, че ако се приеме в този ѝ вид в Народното събрание, в рамките на 3-годишен срок изобретенията и полезните модели ще получат правна

закрила чрез издаване на патент, респ. чрез регистрацията и получаване на сертификат.

Наред с това изпълняваме и ангажименти, свързани с изчерпването на правата от гледна точка на търговските марки и промишления дизайн, с оглед присъединяването отново към Европейския съюз. Въвежда се това изчерпване на изключителните права да става на територията на Европейската общност.

Въвеждаме и мерките за граничен контрол при нарушение на права, произтичащи от патенти. Отново прилагаме документите, които регулират тази област, включително и TRIP's.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря Ви. Имате ли въпроси по тази сложна материя?

КОСТАДИН МАНЕВ: С оглед преценката за съответствие на предлаганите промени с европейското законодателство сме получили становища от Европейската комисия за пълно съответствие на предлаганите разпоредби с релевантните регламенти и директиви.

РУМЕН ОБЧАРОВ: Аз не съм навлязъл много в материята, но, първо, струва ми се, че такъв законопроект като се внася, трябва да бъде съгласуван с Министерство на икономиката поне по две причини. Второ, не зная до каква степен това, което се предлага, е съгласувано предварително и дали е нотифициран Съветът по TRIP's към Световната търговска организация, тъй като част от нещата, които налагаме, са значително по-рестрективни от тези, които са действащи в момента. Дали това няма да ни създаде някакви допълнителни проблеми по отношение на Световната търговска организация?

ЦВЕТА КАМЕНОВА: И аз трудно се ориентирам в материята, но искам да задам един въпрос. В чл. 46б, молба за

проучване, сте предвидили 13-месечен срок от датата за подаване на заявката. От какво е обусловен този дълъг срок?

Второ, виждам, че в обжалването създавате производство в отдел по спорове, което означава, че се създава някаква особена юрисдикция. По-нататък в чл. 59 – параграф 46, казва, че не могат да се обжалват по съдебен ред решения на експертните отдели. Дали това няма да създаде никакви проблеми?

НИХАТ КАБИЛ: Наистина материята е много специфична, сложна и тежка. Ние имаме изпратено становище в съгласувателната процедура в раздел “Конкретни бележки” в точка 5 има една бележка от Изпълнителната агенция по сортоподдържане, апробация и семепроизводство, която я поддържа със следния мотив. В параграф 24 относно чл. 39а, ал. 1, считаме, че и от ал. 3 към чл. 32 а трябва да отпадне терминът “сортове растения”, защото тези взаимоотношения се определят от съответен Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни, макар че формалното отхвърляне на тази бележка стъпва върху европейския регламент и регулация. Но да не създаваме разминаване и вътрешни колизии.

БУЖКА ЛУКИЧ: Нашето министерство също има забележки, част от които са отразени. Моята препоръка е следната. Останалите четири бележки, които са изложени в становището, което е депозирано на заседанието на Министерски съвет, да се разгледат допълнително, защото с него се възприема позиция, че чрез закона се създава основание за транспортиране подзаконови актове на правила на съответните регламенти. Ще ви помоля да имате предвид забележките.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Благодаря.

РАДОСЛАВ ГАЙДАРСКИ: Поддържам проекта на закон, тъй като този закон е абсолютно необходим. Мисля, че няма да може

да го решим днес с всичките му подробности, но просто да го пуснем да върви. Има, както знаете, първо четене, след това може да се подобрява, но дайте да го пуснем да върви, защото този Закон за патентите е изключително важен за нас. Мога да ви дам само един пример. Имам две изобретения, които не сме ги патентовали. Двете изобретения аз ги публикувам. След това изведнъж излязоха от други места. Аз морално мога да ги атакувам сега, понеже те са ги патентовали вече на друго място в друга държава. Така че дайте да пуснем закона, а след това можем да го обсъждаме. Поправки могат да се правят. Да не го задържаме, защото този закон е необходим.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Други становища, предложения?

Може ли да се уточним да го приемем на вносител, за да има време ведомствата да стиковат още веднъж по-детайлно своите предложения с вносителите, да може да се работи. Много е специфична материята. Очевидно има нужда от този законопроект. Обаче има и много въпросителни. Първо, все пак да се постарам да го направим за първо четене за внасяне по-добър, да се снемат бележките, които съществуват, или да се приемат където са достатъчно добре обосновани и освен това ще имаме възможност между първо и второ четене действително да се одобри. Парламентарните групи ще вземат активно участие. Ако приемате така? Г-н Овчаров?

РУМЕН ОВЧАРОВ: Добре.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Приема се с направените допълнения, на вносител.

Точка 27

Проект на Решение за одобряване проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за особените залози

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Предлагам точката да се отложи. Имам доста сериозно аргументирано становище, и то принципни бележки от експертната група по правен анализ, която създадох преди известно време. Ще помоля от министерството да се срещнат с представителите на тази група, преди да се внася законопроектът. Тази сутрин получих становището. Моля да се отложи точката.

РЕПЛИКА: Ще го получим ли?

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Да, ще го получите, разбира се. Господин Боков, имайте грижата Министерство на правосъдието да го получат.

Точка 28

Проект на Решение за одобряване проект на Закон за устройството на българското Черноморско крайбрежие

АСЕН ГАГАУЗОВ: Необходимостта от разработване и приемане на Закон за устройство на българското Черноморско крайбрежие произтича от действителното състояние на нашето крайбрежие. През последните години сме свидетели на силен инвестиционен интерес и бурно строителство по Черноморското крайбрежие, в резултат на което се стигна до свръхурбанизиране на някои ценни територии. Незаконно са застроени и продължават опитите да се застрояват защитени територии, дюни и морски плажове. Голяма част от най-качествените рекреационни ресурси са усвоени безконтролно и са застрашени от деградация. Създадената практика за изкупуване на земеделски земи и гори и земи от горския

фонд и смяна на предназначението им на парче след одобряване на подробни устройствени планове за отделни единични поземлени имоти доведе до появата на нови урбанизирани територии, за които се констатира в общи линии следното:

- липса на цялостна устройствена концепция за композиционно и структурно зонирание, което да бъде обвързано с капацитета на плажовете, които са естественият курортообразуващ фактор;
- липса на схеми и планове за техническа инфраструктура, оразмеряване на съответния проектен капацитет на курорта или ваканционното селище.

Екологичните проблеми се задълбочават. Липсата на пречиствателни съоръжения за голяма част от населените места по крайбрежието и унищожаването на зелени площи и горски масиви в големи размери крие рискове за здравето на туристите и понижава качествата на природната среда за почивка и възстановяване.

Тревогата за състоянието, в което се намира нашето Черноморско крайбрежие и необходимостта от предприемане на спешни мерки на държавно ниво бяха споделени от участниците в проведените публични дискусии и обсъждания, както и от представителите на браншовите и творчески съюзи.

Необходимостта от приемането на специален Закон за устройството на българското Черноморско крайбрежие е безспорна. Основните цели и принципи на изготвения законопроект са:

- създаване на условия за устойчиво и интегрирано развитие, устройство и опазване на територията на Черноморското крайбрежие;
- предотвратяване и намаляване на замърсяването на територията и акваторията на Черноморското крайбрежие;

- рационално използване на природните ресурси чрез въвеждане на две зони: А и Б за особена териториално-устройствена защита с диференцирани пределно допустими нормативи за строителство;

- плътност, интензивност на застрояване, минимална озеленена площ и максимална височина на сградите;

- осигуряване на свободен обществен достъп до морския бряг;

- възстановяване и опазване на естествения ландшафт и културно-историческото наследство.

Основни положения на законопроекта са:

- предлага се законова конкретизация и дефиниране на изключителна държавна собственост,

- създава се дефиниция на понятията крайбрежна плажна ивица и морски плаж,

- определя се териториалният обхват за приложение на законопроекта, в който се включва и част от екваторията на Черно море с широчина 200 метра;

- гарантира се свободният достъп на физически лица до плажовете и свободно движение по протежение на брега;

- създават се защитени крайбрежни зони с режим на особена териториално-устройствена защита;

- предлагат се мерки за защита на земеделските земи, както и за недопускане значително намаляване на горите и земите от горския фонд.

Чрез предложениния режим на застрояване на крайбрежните зони определени с точни показатели и редица ограничения, специално чл. 10 – 12, се цели разумно застрояване на териториите, намиращи се

непосредствено зад плажната ивица, без да се допуска прекомерно натоварване на зоната. Целта е интензивността на застрояването да се увеличава постепенно с нарастване на разстоянието на съответния имот от морския бряг. Законопроектът въвежда система от устройствени схеми и подробни устройствени планове за устройство на крайбрежието. Законът акцентира върху създаване на цялостни подробни устройствени планове за по-големи функционално обособени територии с цел ограничаване на хаотичното застрояване.

Задължава се министърът на регионалното развитие и благоустройството да възложи актуализация на действащите общи устройствени планове, в обхвата на които попадат устройствените зони по този закон в срок до две години от влизането на закона в сила.

Инвестиционните проекти за допустими по този закон обекти, попадащи в зона А и Б, се приемат от общинския експертен съвет на съответната община, който е с разширен състав. В състава му се включват освен представители на общинската администрация и представители на регионалните служби на МОСВ, МЗГ, МО, представител на съответната област, по един представител на Съюза на архитектите, Камарата на архитектите в България и Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране.

Разрешение за строеж в курортните комплекси и курортните територии на населените места могат да се издават при наличието на необходимата техническа инфраструктура.

Коментар за неприетите бележки: подробен коментар на изразените становища е направен в изготвената съгласувателна таблица, приложена към законопроекта. В процеса на съгласуване отпадна предложението на МРРБ при предоставяне на концесия върху морските плажове, но не по-малко на 30 на сто от концесионното възнаграждение да се заплаща на общината. Това вече

е отпаднало от законопроекта. Отпадна и предложената възможност за създаване на специфични правила и норми, с които да могат да се допускат отклонения от правилата и нормите по този закон, по предложение на Министерския съвет и дирекция “Икономическа и социална политика”, по предложение на МОСВ, на областния управител и други.

Не се прие предложението на МОСВ за увеличаване на широчината на зона А съответно от 150 на 200 метра, тъй като обхватът на зоните е възприет в резултат на широко обществено обсъждане.

Не се прие направеното предложение от дирекция “Икономическа и социална политика” на Министерския съвет инвестиционните проекти в зона А да се одобряват от областния управител или министъра на регионалното развитие и благоустройството, тъй като не съответства на принципите на европейската харта за местно самоуправление и на политиката на децентрализация по устройство на територията.

Очакваните резултати от приложението на закона:

- създаване на законодателна база за формиране и провеждане на държавна политика за устойчиво развитие, устройство и опазване на Черноморското крайбрежие;

- точно определяне на изключителната държавна собственост по крайбрежието;

- гарантиране провеждането на устройствените концепции за развитие, заложи в общите устройствени планове и в одобрените последващи подробни устройствени планове на конкретните поземлени имоти;

- овладяване на процеса на стихийно хаотично застрояване на територията на Черноморското крайбрежие чрез прилагане на

определените пределни норми за устройство и застрояване на съответните зони;

- ограничаване на корупционната среда чрез прилагане на ясно разписани правила и процедури за одобряване с широко участие на представители на браншовите съюзи и камари;

- постигане на хармонизация на националното с европейското законодателство и с европейските стандарти и гарантиране спазването на подписаните от страната международни конвенции.

Проектозаконът е съобразен в пълна степен с принципите на Стратегията на Европейския съюз, озаглавена “Интегрирано управление на крайбрежните зони. Стратегия на Европа”.

Надявам се, че ще подкрепите законопроекта.

БУЖКА ЛУЧКОВА: Нашето мнение е, че, първо, е необходимо да се обсъди Концепция за развитието на Черноморието и тогава да се създава законова уредба. Неуместно би било изработване на планове и устройствени закони за териториално-устройствена защита и устройство на крайбрежието, които впоследствие да се изменят съобразно стратегията на Националната програма за развитие на туризма.

Поддържам становището, депозирано за настоящото заседание, в което подробно са изложени нашите съображения и с което се предлага да се определи срок за изработване и внасяне за разглеждане от Министерски съвет на стратегия и национална програма за развитие на туризма, съобразно приетия модел за развитие на туризма като приоритетен отрасъл на националната икономика, респ. да се отложи разглеждането на настоящия законопроект и след концептуално уточняване и възприемане на

стратегия и национална програма и в съответствие с тях да се създаде законова уредба аз българското Черноморие.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Докато чакаме концепцията за туризма, може би ще минат още няколко години. Не дай Боже! Защото новият председател на Държавната агенция по туризъм има политически ангажимент пред Съвета на коалицията максимално бързо да разработи такова виждане. Обаче все пак Законът за Черноморското крайбрежие се дискутира от години. Той е закъснял реално поне с десетина години, реално погледнато. Много неща са изпуснати във времето. Това е като моя бележка и разсъждение по темата.

Други? Госпожа Каменова! Доста бележки има от дирекцията.

ЦВЕТА КАМЕНОВА: Имаме 15 бележки, от които 12 са приети и 3 неприети бележки. Едната вече беше коментирана. Искам да посоча, че поддържам две от бележките, които не са приети. Това е чл. 13, ал. 1, т. 1 и 2, където се допуска отново по субективен начина да се намали ширината на зоната на 30 и на 50 метра. Считам, че това е една недобра практика когато има изключение в един закон, защото то може да стане правило.

Втората бележка, която поддържам, е в чл. 22, ал. 2 след израза “чл. 21, ал. 1, т. 2, както и на техните изменения”, да отпадне този израз “както и на техните изменения”, тоест в рамките на шест години, след като има разработен един план, той да се изпълнява, а не да се допускат непрекъснати изменения с частични решения, което веднага обезсмисля абсолютно целия план. Вече е играна тази игра и тя не е с добри резултати.

Последното ми предложение, което го няма в нашето становище, но считам, че е целесъобразно, е в чл. 10, ал. 5, т. 1 -

изброяването на обектите, които се допускат в зона А, да отпадне самото изброяване, тъй като има риск да се допусне някоя грешка - много са разнообразни обектите, така че да останат само заложените градоустройствени показатели, формулирани в точка А, Б, В и Г.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Принципно трябва кажа, че колкото повече субективизъм има в определянето на ширината на зоните, толкова повече условия за корупция има.

АСЕН ГАГАУЗОВ: Съгласен съм с това, което предложи госпожа Каменова.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: И по трите точки?

АСЕН ГАГАУЗОВ: Да.

Може би колегите да кажат, ако имат нещо. Бих се съгласил дори на вносител, защото ние в голяма степен и общо сме го работили.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Имате ли други бележки? Няма.

Уточняваме се тогава така: приема се законопроектът на вносител, бележките на дирекция "Икономическа и социална политика" се приемат. Ако някои имат други допълнителни бележки, моля да ги направят и да съгласуват с министерството. Законопроектът е важен. Важното е да бъде действително качествен и да намери баланса между стремежа ни да запазим околната среда и да не се получи презастрояване и в крайбрежните зони и наред с това да не бъде изкуствена спирачка за инвеститорите и за развитието на туризма. Това е труден баланс, но все пак мисля, че може да бъде направен с доброто желание на експертите и на политическите сили, които са от управляващата коалиция.

Приемаме го на вносител.

Точка 29

Проект на Решение за одобряване на Национална програма за развитие на училищното образование 2006-2015 г.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ: Внасям за разглеждане в Министерския съвет проект на Национална програма за развитие на училищното образование 2006–2015 г. Предварително бих искал да кажа, че това е обемен документ с много съществени възможности за езикова грешка, така да се изразя, освен принципните положения, за които след малко ще взема отношение. Затова бих искал да предложа, ако се стигне, разбира се, до неговото приемане, то при всички случаи да стане на вносител. Такива, между другото, са становищата и на парламентарните групи, с които предварително имах съгласувания, тъй като има няколко принципни въпроса, по които наистина решението трябва да бъде в същинския смисъл на думата политическо.

Разрешете ми да кажа, че сме се отклонили малко от табличния вид на бележките, тъй като тук не става въпрос за членове и алинеи, а за неща по смисъл. Затова сме ги групирали по следния начин. Бих казал, че има шест принципни бележки, по които ние трябва да вземем едно принципно решение и една бележка на Министерството на държавната администрация и административната реформа, която е по-скоро от технически порядък, относно разкриването на едно звено, по което аз също ще взема отношение.

Принципните бележки са следните.

Първо, по заглавието на документа. Знаем, че в параграф 93 на Закона за държавния бюджет за тази година има разпоредба, която задължава Министерския съвет да внесе до края на настоящия месец

февруари за разглеждане в Народното събрание на проект за Национална програма за реформи в средното образование. Това е коректното наименование, което Народното събрание е избрало.

Защо ние сме се отклонили и сме предложили “Програма за развитие на училищното образование”, което също може би не е най-доброто, но за това ще кажа след малко.

На първо място, според мен не е удачно Министерският съвет да внася документ, който съдържа думата “реформа”. Чисто политически ми се струва неудачно. Считам, че понятието “развитие” включва както реформата, така и запазването на традициите, въпреки че част от министерствата основателно, според мен, са посочили, че има такава разлика. Но ние не бихме възразили, ако Министерският съвет приеме все пак, че “реформа” е по-правилното, да оставим понятието реформа. Според мен то няма да бъде достатъчно пълно и няма да съответства на идеята за запазване все пак на немалко традиции, които са добри в българското училищно образование.

Вторият и по-съществен въпрос – дали трябва да говорим за средно образование, както деликатно ни е призовал българският парламент, дали трябва да говорим за училищно образование, което също е легален термин, или трябва да говорим за система на народната просвета, което в част от становищата също основателно се поставя като въпрос.

Средно образование означава образованието, което обхваща класовете 9 – 12 включително. Очевидно не е била такава волята на българския парламент. Според мен неудачен е изразът. Те не са искали това да кажат.

Училищно образование обхваща образованието 1 – 12 клас включително, което е нашето предложение.

Част от колегите казват: “Не е ли по-правилно да се каже “системата на народната просвета”, което освен класовете 1 – 12 вкл., би обхванало и детските градини?”.

Много е уместен въпросът. Веднага бих искал да кажа, че ако волята на Министерския съвет е да разширим обхвата и за детските градини, ние имаме много бърза готовност да направим това с една бележка. Мое дълбоко убеждение е, че проблемът с детските градини е по-скоро въпрос на сгради и въпрос на финансиране. Тоест там няма никакви съществени реформи или традиции, от които едните някак си да поощрим, а другите да възприемем. Малко може да се каже за детските градини. Но тъй като имаше известно социално напрежение с нашите социални партньори защо са изтървани детските градини, независимо дали запазваме заглавието или не го запазваме, ние ще трябва да включим нещо за детските градини, каквато готовност ние имаме, разбира се, неголям раздел по простата причина, че няма да има какво толкова да кажем за детските градини, освен че са нещо много хубаво и трябва повече пари и повече сгради.

Втори проблем - извън заглавието – степен на конкретност и хоризонт. Тук бележките са от няколко министерства, главно от Министерство на финансите. Принципни са съображенията и също мисля, че би трябвало да се вземе общо решение. Ние не бихме възразили по нито едно от тях.

Аз лично не харесвам този начин, който идва според мен от чужбина през последните години – първо да се приема стратегия, след това програма и след това план за действие. Човек се удавя в програмни документи. Аз лично не мога да се ориентирам къде свършва едното, къде започва другото и по три-четири години ги пишем всичките, докато стигнем до нещо. Възприели сме средния

вариант. Нарекли сме го програма. Някои колеги казват “много е общо”, други казват “за програма е твърде конкретно и може би в екшън плана трябва да е по-конкретно”. Това е концептуален въпрос.

Нашето виждане, обаче, което е по-важно да кажа, е, че ние не мислим, че трябва да има втори документ, в смисъл: може да има втори документ по конкретните мерки. Примерно, “по оптимизирането на училищната мрежа Министерският съвет задължава министъра да внесе до еди какъв си срок...” и ние внасяме конкретен, или “по въвеждане на тестовите форми на изпитване” – задължавате, ние внасяме. Но не считам, че трябва да има втори програмен документ, като всеки път да ги напасваме, да намираме, че има езикови различия и най-накрая, общо взето, до това да се изчерпи цялата работа. Така че - каквото прецени Министерският съвет. Според мен програма не е лошо като наименование и съответства до голяма степен на конкретиката.

Вторият въпрос, който се поставя също от Министерство на финансите – трябва ли тя да е с 10-годишен хоризонт. Аргументите, които са изтъкнати, според мен от фискална гледна точка, вероятно основателни, е, че ние нямаме по-голям от 3-годишен, максимум 5-годишен хоризонт, в който може да предвидим с голяма степен на вероятност развитието на икономическата среда, в която се развива образователната система. Аз съм съгласен с този аргумент. Ние може да намалим хоризонта, но същевременно според мен ценността на тези документи в областта на образованието, ако, разбира се, се стигне до гласуването на такъв документ в Народното събрание, е именно неговата дълго сročност. Ние може да не може да предвидим всички финансови параметри на един такъв документ, но според мен не пречи да формулираме малко по-дългосрочни цели. Въпреки това, пак казвам, ако Министерски съвет прецени, че по-къс хоризонт

трябва да се даде, според мен това би било отстъпление малко от принципа за прозрачност, но в крайна сметка в името на консенсуса и това сме съгласни да приемем, като моля още веднъж все пак да прецените дали пък 10-годишният хоризонт не е възможен. Заслужава си образованието да има малко по-дълъг хоризонт. Все пак много бавни са промените там и ефектът от една промяна е такъв, че твърде дълго се забелязва за какво става въпрос.

Третият въпрос, по който искам да обърна специално внимание, тъй като тук има диаметрално противоположни мнения от страна на Министерство на финансите и от страна на министерството на госпожа Етем – това е въпросът за единния норматив. Това е политически въпрос. Това не е технически въпрос, това не е експертен въпрос. Какво означава единен норматив?

Единен норматив означава да изравним начина, по който се формира финансирането на материалната база, така да се изразя, в едно училище и начина, по който се формират щатовете на преподавателите. В момента има различие между тези два начина на формиране на пари.

Първият е прост – материалната издръжка на едно училище е броят на учениците по едно число (тази година е 146, ако не ме лъже паметта, г-н Орешарски). Умножаваме 100 ученика по 146 лева и получаваме колко има за парно, ток и т.н.

Вторият норматив за численост на педагогическия персонал обаче е различен. Той е пак броят на учениците по едно число – в различните училища той е различно, но умножен допълнително по един коефициент, който – забележете, е толкова по-висок, колкото по-малко е пълнимоостта на паралелките. Колкото по-малки паралелки имаш като брой деца, толкова нараства този коефициент и толкова повече пари получаваш. Това е икономически ноусенс, но

той има един голям социален смисъл. Защо това е направено? Това е направено, защото в малките населени места едно училище с 25 ученика не може никога да просъществува без корекцията на коефициента. Защо е политически въпрос? Защото ние лесно може да изравним единния норматив, както се казва, ние още днес може да го изравним – това е във властта на Министерския съвет. Но трябва ясно да си даваме сметка какво би станало в училищната мрежа и колко училища биха били закрити.

Предложението, което ние сме внесли, действително се отличава от по-радикалния подход на Министерство на финансите, които казват: “Давайте да правим единен норматив”. Ние бяхме поощрени на заседанието в Боровец да сме малко по-радикални и казваме така: “Според нас стъпката трябва да бъде малко по-бавна.” Бяхме я предвидили между 5 и 10 години, но като че ли очакванията са за малко по-бързо изравняване на норматива. Ние предложихме корекция на коефициента с $\frac{1}{2}$ първата година и с по $\frac{1}{4}$ - следващите години, така че за три години да се стигне до норматива.

Не бихме възразили тази стъпка и да е по-бърза, и да е по-бавна. Оттук вече взимам повод за следващия голям въпрос. Много е важно - нещо, което се повдигна от колеги от парламента при обсъждането и е повдигнато, между другото в друг контекст, но и от становището на министерството на госпожа Етем. Много е важен един принцип. Дали ние ще възприемем принципа “правете реформи и каквото спестите, остава за системата”, или ще възприемем обратния принцип: финансираме, срещу което искаме реформи. Има аргументи и в двете посоки.

Чисто фискалният подход, който Министерство на финансите предлага, има математическа логика: ето ви парите,

оправяйте се вътре, вие сте заинтересувани да пестите. В това има логика.

Същевременно обаче колегите от по-малките населени места и особено в областта на Родопите поставиха един важен въпрос. Ето един конкретен казус, който те поставят: има пет училища, които не могат да се справят при единен норматив и ще трябва да ги закрием. Добре, ще ги закрием; къде отиват децата? Отиват в ... училище. То няма такъв капацитет – то е за 100 деца, а там ще дойдат 200 деца!

Аз съм по-радикално настроен всъщност, но си давам сметка, че чисто фискалният подход не е подходящ навсякъде и можем да направим, откровено казано, голяма беля, включително и до степен децата въобще да няма къде да отидат на училище. Затова ми се струва, че трябва да намерим един балансиран подход и без да се отказваме от идеята за единния норматив – аз съм напълно съгласен с министър Орешарски, че трябва да вървим към идеята за единния норматив, но все пак трябва да си даваме сметка за социалната поносимост на това. Не е идеята да въведем единния норматив и изведнъж 20 хиляди учителя да изчезнат заедно с 1200 училища. Това ми се вижда малко в повече, да не говорим, че има опасност в радиус от 80 км да няма училища, ако това еднократно се приложи без предварително финансиране. Това беше четвъртият голям въпрос.

Петият голям въпрос, който се поставя от Министерство на финансите и който също мисля, че е силно политически въпрос – ние вървим ли през следващите 3 – 5 години към държавно финансиране на частните училища? Тук има аргументи и в двете посоки. Правилен по принцип е аргументът на Министерство на финансите, който казва така: “и конституционно, а и икономически оправдано е, независимо

от формата на собствеността парите да следват ученика. Има логика в това.

Същевременно обаче искам да кажа какво е положението в момента. Над 90% от частните училища се намират в държавни или общински сгради, при това плащащи съвсем символичен наем, същевременно получаващи нелоши средства от страна плащащите родители. Ако ние в момента направим това нещо и разрешим финансиране на частните училища, искам да ви кажа, че това ще бъде една изключително голяма пробойна в системата на държавните и общинските училища, без да има никакъв начин те да се конкурират, или поне голямата част от тях, понеже нито материалната база отговаря, нито нормативът на учителите, нито качеството на преподаването. Това е истината. Тоест, това за мен е правилно да се направи, но според мен ние първо трябва да дадем глътка въздух на тези училища, да има някаква нормална база, да имат някакви нормални условия и тогава да се конкурират с някого, който мощно инвестира. Така ми се струва. Разбира се, и тук отварям една врата, за да кажа: ако Министерският съвет реши, че ние трябва да следваме тази логика, ако не от следващата, от по-следващата учебна година, ние сме готови да го направим, но тогава ще ми разрешите да ви представя разчети за това какво ще се получи. За това ще трябва допълнително финансиране, защото и значителна част от и без това неголямата издръжка на държавните училища ще отиде към частните училища, които не са много на брой, но това ще стимулира масово създаване на частни училища.

Последният въпрос, на който искам да обърна внимание, който, струва ми се, е много важен, е: ще въведем или няма да въведем нова образователна структура.

Знаете, че в момента има начално образование – I – IV клас, включително, основно образование – до 8 клас включително, средно образование – до 12 клас включително. Няколко въпроса възникват в тази образователна структура.

Първият въпрос е следният. Системата няма изход, който да е съобразен със задължителната за образование възраст в конституцията. Българинът е длъжен да учи до 16 години. Той не е длъжен по конституция да учи 17, 18 и 19-тата години, а ние практически го караме да учи или го лишаваме от това да учи до 16, защото на 16 системата няма изход. Той или трябва да учи до 8, или до 12 клас. Няма среден изход. Затова предложението е да има два гимназиални етапа – първи и втори, като системата има изход в 10 клас, което е горе-долу на 16 години, както е по-голямата част от европейските държави – ранен изход след първи гимназиален етап, разбира се, без диплома за средно образование, но с някаква друга диплома, надяваме се, и професионална.

Втори проблем, който мислим, че бихме могли да решим по този начин, е следният. В момента има една голяма неразбория в това кога децата завършват основно образование. Тук има два проблема.

Първо, децата масово завършват основно образование не в училището, в което са били в 7 клас. Те са в 7 клас, преместват се в друго училище и първата година в новото училище завършват стария етап, така да се изразя. Това е първият проблем.

Второ, съществено се разминават програмите в профилираните гимназии, бившите езикови гимназии с тези в другите. От собствен опит мога да кажа следното. Моята дъщеря, когато беше 8 клас във Френската гимназия в София, не учеше по програмата за 8 клас в другите училища, тъй като вече няма подготвителен клас. Тя учеше само една част от 8 клас и си доучваше

за 8 клас в 9 клас. Това прави непроходима системата. Ако едно дете напусне след 8 клас профилирана гимназия, всъщност то не може да отиде никъде другаде, освен пак в профилирана гимназия, защото нивото на това, което му е преподадено, е различно. Това е станало през 1999 г. с премахването на подготвителния клас и въвеждането на 12 клас за всички. Но така или иначе досега нищо не е направено по този въпрос. Затова предложението, което тук се обсъжда и което, разбира се, също е отворено – ние не сме се влюбили в тази идея, но така или иначе си заслужава тя да бъде обсъдена – дали основното образование да завършва вместо в 8, в 7 клас, без да компресиране материала на долу. Просто ще сменим стандарта и ще кажем: “това, което се учи до края на 7 клас, това е основното образование”, като децата след национален тест ще се пръсват по училища или ще остават може би в същата, но едновременно всички деца завършват основно образование в това училище и едновременно отиват някъде или продължават в същото училище нагоре. Има голяма логика.

Сега искам да кажа обаче за опасенията на голяма част от колегите коректно, за да може наистина да се вземе едно балансирано и разумно решение. Според мен тук има два проблема. Те отново засягат по-скоро малките населени места, особено тези, в които достъпът е сравнително по-труден. Премахването на 8 клас означава на практика, че децата, които са в населено място, където няма друго, освен основното училище и които пътуват след 8 клас, ще трябва да пътуват една година по-рано. Това е така.

Трудно ми е да преценя значимостта на въпроса. Ние има статистически данни по места. Според нас, това е нещо, което все пак си заслужава да се обмисли.

Вторият проблем е по-скоро с педагогическите кадри. Това означава практически намаляване на щатове, тъй като осми клас дава

една пета от щатовете, тъй като за първи и четвърти клас са по-малки и по-малко на брой учители ги обучават. Това означава намаляване на щатовете и, че част от учителите ще трябва да не са в тази училища.

Според мен, социалният проблем няма да е значим защото броят на децата не се променя. В същност тези учители ще трябва да бъдат в други училища. Статистически, не би трябвало да има голям конфликт. Още повече по наши сведения една част от учителите, които преподават в по-малките населени места и сега пътуват от по-големия град за да преподават и да се върнат. Те ще останат в по-големия град. Уважавам и обратното мнение, ако се прецени, че това не е добро ние бихме се съобразили. Веднага искам да обърна внимание, че тогава сериозно ще трябва да се замислим какво да направим с въпроса за разминаването в профилираните гимназии, ако няма да въвеждаме за всички подготвителен клас. В този случай ще имаме основания за известни съмнения отново към момента на провеждането на матурите, която и година да бъдат, тъй като горе долу в този контекст бяха проблемите, които бяха изтъкнати от Върховния административен съд. Системата остава не достатъчно проходима най-малко хоризонтално.

Има още една бележка, която е на Министерството на финансите и според мен е важна и следва да бъде обсъдена.

Господин Орешарски е обърнал внимание, че ние не сме дали ясно разпределение на това, каква част от финансирането на една такава програма би била от икономии, каква част би била за сметка на държавния бюджет и каква част ще бъде за сметка на европейските фондове. Считам, че бележката е основателна. Ние сме се опитали, след тяхното становище отговорихме много коректно, че ще се поберем в разходните тавани така както са записани в тригодишната бюджетна прогноза. Още повече, че по начина, по

който ние изчисляваме нещата, ако не се наложи промяна във философията. Т.е. първо да инвестира, а след това да се оптимизира мрежата, това е много важно, ако не се наложи този подход, тогава ще се поберем в бюджетните тавани, тъй като съвкупната тежест би била 0,2 на сто от държавния бюджет.

Според мен, е напълно приемлива, тъй като имаме бюджетни тавани 4,4 и 4,3, за следващите две години за образование.

Последният въпрос, на който исках да обърна внимание е бележката на Министерството на държавната администрация. В програмата се предвижда създаване на Национален институт за обучение на директори, каквато е практиката в голяма част от европейските държави, да се върви към професионализация на директорската длъжност, тъй като далеч не е едно и също да си учител и директор, както не е едно и също да си лекуващ лекар и директор на болница. Това са много различни неща, за които са необходими различни качества. Отново трябва да си добър професионалист, но освен това следва да си мениджър и да имаш юридическа грамотност, финансова грамотност и т.н. Ние считаме, че е необходимо такова звено, в което директорите да бъдат обучавани и да се професионализира дейността. Веднага искам официално да кажа, че ние ще направим това, поне тази година изцяло в рамките на бюджета и в рамките на числеността след 10 на сто съкращение, така както коректно трябва да се отнесем всички към призива на министър Василев. Благодаря за вниманието.

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ: Искам да направя няколко коментара върху бележките и встъплението на министър Вълчев.

Първо, искам да подчертая, че представената програма има един отличен формат. По оценка на моите сътрудници от бюджетната

сфера за първи път Министерството на образованието и науката представя толкова сериозен материал.

Естествено е, че ние ще разгледаме фискално цялата проблематика и бележките ще бъдат в тази посока. Не твърдя, че всички те трябва да се приложат от утре. Въпросът е, че принципът, тези бележки са много добри, заслужават внимание, но сега не е тяхното време, е приложим по мое дълбоко удължение в по-малко от случаите. По-скоро в изключителни случаи, защото това е принципът, който след 1990 година забави реформите и ни остави на опашката в Източноевропейските страни. Винаги сме изповядвали този принцип. Много е хубав, но у нас не е приложим. В същност ние сме като всички останали страни. Нямаме решимост да го направим. Не сме го имали в историята, не само в този сектор, но и във всички останали сектори. За това бяхме на опашката по приватизацията, поради което и работните заплати в момента са най-ниски, а не бяха такива през 1990 година.

От тази гледна точка, според мен през 2006 година ни предстои нещо много трудно. Да преодолеем естественият стремеж на гилдиите и нашата администрация към разширяване, ако успеем и да свием текущите разходи в публичния сектор, ако искаме да осигурим простор за развитие на държавата. През следващата година, ако искаме да осигурим кофинансирането на европейските фондове и в същото време да не подтиснем частния бизнес с прекалено голям дял от публичния сектор в икономиката ще трябва приблизително в тези около 40 на сто значимо да свием ключовите публични сектори като текуща издръжка, поне с две, три на сто. Не съм оптимист в това отношение. Отбелязвам като факт, че тази програма е първата от няколкото вероятно, които трябва да разгледаме, за това искам да поставя принципно бележките. Специфичното за тази програма е и

повода, по който е първа. По повод на едно увеличение изпреварващо в този сектор на заплатите от началото на тази година, което тогава обяснихме не на последно място по значимост, не искам да кажа на първо и пред фонда, че ще направим изпреварващата стъпка, но ще реформиране, а фонда винаги разбира или си превежда тези думи "реформиране" като редукция на други разходи. Световната банка е структурната институция. За фонда това означава, че ние ще свием разходи. Моята конкретна бележка е, че в програмата за 2006 година не се вижда това, което трябва да отчетем на прегледа през месец май.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ: Числата публично достойние ли трябва да станат?

ПЛАМЕН ОРЕШАНСКИ: Не, споразумението с фонда не е публично.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ: Господин премиер това е много важен въпрос. Ние сме поели ангажимент да съкратим 5500 учители през тази година. Искам да кажа, че ако не направим стъпка към единен норматив няма да може да го направим. Подкрепям министър Орешарски. Въпросът е каква да бъде стъпката. Да забраним ли изцяло слетите паралелки, които са 1900 и ще ни облекчи много или да потърсим друг вариант. Това са принципни въпроси. Ако въобще не се промени норматива няма да може да се справим. За това призовавам да погледнем къде е балансът. Аз съм за по-радикално решение, тъй като първата година ще бъде по-добра. Необходимо е да видим до къде може да стигнем.

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ: Искам да довърша по отношение на цифрата, по обективна характеристика Министерството на финансите гледа на всички програми фискално и може би по това наподобява позицията на фонда. Въпреки това, при

втория преглед, вашите хора бяха свидетели на срещата, Министерството на финансите зае друга позиция и минимализира бройката, която трябва да се съкрати отчитайки всички останали обстоятелства, за които говорихте преди малко.

Според мен, ако не успеем да се справим с тази бройка това ще бъде тежко не изпълнение, след като сме дебатирали и свили значително критерия.

Вторият критерия е да отчетем закритите училища. Не говоря колко, но да покажем стъпка в тази посока. Ако по тези два критерия не покажем напредък, според мен един от важните структурни критерии в програмата няма да бъде изпълнен. Тогава не трябва да се сърдим, че и фискалните критерии ще бъдат по високи от фонда. Това е съвсем на кратко. Умишлено не навлизам в детайли, тъй като министър Вълчев ще прецени другите конкретни фискални бележки в каква степен и в каква доза ще бъдат отчетени.

ЕМИЛИЯ МАСЛАРОВА: Ще се присъединя към позитивите, които каза министър Орешарски. Още в самото начало искам да кажа, че за образованието в една държава десет години е безкрайно кратък срок. Изключително е необходимо да имаме визия какво правим в тази насока. Считам, че не е амбициозно, че е до 2015 година.

Целите, които са поставени в представения материал са две. Това е достъп и разбира се качество. Колеги, според мен ние трябва да намерим начин и пред себе си да бъдем на ясно, че за следващите десет години следва да имаме задължителност, по някакъв начин. Конституционно е записано. Има изисквания, но реално ние знаем, че една много голяма част от децата завършват четвърти клас и не продължават обучението си нагоре. Много трудно това ще се реализира. Под някаква форма за тези десет години трябва да имаме

регулярност на посещенията в училище. Необходимо е да имаме задължителност по някакъв начин. Дали ще бъде тук или в друг формат на реализиране стъпките на правителството до 2009 година, няма значение. Във всички случаи много по-лесно е да се създадат предпоставки и никой да не отпада, отколкото да се поемат отпадналите от определено равнище. Ние говорим за едно много ниско равнище, до което се достига, след това имаме безкрайно много затруднения, всички ние присъстващи.

Считам, че трябва да поставим още сега въпроса, къде са детските градини? Не, защото те са чист учебен процес. Детската градина е онази институция, която съставя постамент на интелектуалните възможности на децата, които да могат много по-пълноценно да възприемат образователния процес. Защото, когато дойдат едни деца, които са абсолютно неграмотни и с нисък коефициент на интелигентност в първи клас, ние не може да ги научим почти на нищо в първи клас. Т.е. не считам, че трябва да изключваме детските градини като елемент от процеса, в който се подготвят децата да едно друго равнище и образование. Представям нашите виждания съвсем глобално.

Разбира се, ние имаме много допирни точки. Казвайки "ние" имам предвид пазара на труда с това, което е поставено в материала и е свързано със създаване на центрове за професионална ориентация на част от отпадащите деца. Там трябва в максимална степен да се координират проблемите на пазара на труда, необходимостта на пазара на труда. Трябва да гледаме не какво ще ни трябва до края на 2006 година, а какво ще трябва на българския пазар на труда до 2015 или 2010 година. Това е комплексна дейност.

Мисля, че тук действително трябва по-интензивно и по-ефективно да се координират усилията.

Малко съм притеснена относно интегрирането на децата със специални възможности в общообразователния процес.

От една страна, пригаждането към околната среда за част от тези деца е добре. Децата, които имат увреждания на опорно-двигателната система могат да бъдат интегрирани с приспособяване към околната среда. Много по-трудно и повече усилия и специфика на преподавателския потенциал са необходими за едно дете, което е незрящо или за едно дете, което е с увреждане на слуха. Необходимо е и за това да се помисли. Веднага трябва да кажа на министър Вълчев, че съм притеснена, например, че се закрива едно такова специализирано училище в Мъглиж и тези деца няма къде да отидат. Там трябва да бъдем предпазливи. От една страна да ги интегрираме в общите процеси, но когато става въпрос за образование те имат нужда от специфика, деликатни и различни методи за подготовка, които не са типични за другите.

Разбира се, отново ще кажа, че това е материал, който ще се обсъди.

Според мен, този материал заслужава подкрепа. Благодаря ви.

РАДОСЛАВ ГАЙДАРСКИ: Ще бъде конкретен. Искам да подкрепя изказващите се преди мен. Действително това е една програма, която е много добра. Ние я разгледахме в вид. Виждам, че има подобрения от това, което разгледахме на Боровец.

Имам няколко конкретни предложения.

Първо, в раздел "Пети", точка 3 "Развитие на извънкласната и извънучилищната дейност" в учебното съдържание и учебните планове да бъдат включени здравно, сексуално образование. Това е пропуснато. Допълнително ще предоставим формулировката.

Второ, искам да взема отношение по единния норматив. Единният норматив е абсолютно необходим и мисля, че няма да може да избягаме от него, тъй като това е изискване на Международния валутен фонд. Той задължава както образованието, така и здравеопазването да направим действително преустройство в двете системи. Този единен норматив, според мен трябва да бъде приложен стъпка по стъпка. Не бихме могли веднага да го направим, защото министър Вълчев каза, че означава много училища и много учители да излезнат извън системата. Освен, че това е политически въпрос той е и икономически и социален. Представете си какво ще стане в покрайнините на България. И без това там нещата не са добре.

Предлагам, действително да се възприеме, за да дадем възможност на Международния валутен фонд, който непрекъснато натиска двете системи, че ние правим нещо, защото те няма да дадат пари за пред присъединителните фондове. Например, да се даде една четвърт от този норматив, след това в продължение на една, две или три години, тогава да се въведе това, което предложи министър Вълчев, за няколко години да навлезем и да вземем единен норматив в държавата.

По отношение на частните училища. По Конституция, би следвало държавата да бъде еднаква, към държавните и частните училища. Зная, че голяма част от присъстващите имат или деца или внуци, в частни училища и знаят, че нещата стоят много по-добре. Финансирането е много по-добро. Държавата няма възможност. Мисля, че на етап, когато изравним възможностите си тогава би следвало да помогнем и на частните училища. Те сега са финансово изключително по-добре. Би трябвало да подпомогнем държавните училища, които са много зле. Министър Вълчев, каза 146 лева. Това е смешна сума, но тя е такава за съжаление. Там където се дават 1000

или 2000 лева за ученик, имам внучка, за която горе долу толкова плащаме. Сумата от 146 лева е смешна. Нека да се съсредоточим най-напред да помогнем на държавните училища, след това ще помислим и за частните училища.

Относно въпросът за изхода на системата, който е изключително труден. Мисля, че можем да го решим, но трябва да се върнем към това, което каза министър Данаилов. Ние можем да направим основното образование да завършва в седми клас. Да се знае, че до седми клас е основното образование. Осми, девети и десети клас да бъде средно образование. Ние влизаме в рамките на закона децата да завършват средно образование на 16 години. Например, това бъде и отсеиване на възможностите на децата, без да ги вкарваме още от четвърти клас да бъдат интегрирани в профилирани училища когато все още не знаем техните възможности. На 16 години децата имат достатъчно интелектуален потенциал сами да изберат дали да продължат да учат на горе, да завършат 11 и 12 клас. Тези, които завършат двете години имат право да учат навсякъде. Основната част ще бъдат отсеяни още в десети клас.

Мисля, че ней-разумно е седми клас – основно образование. Десети клас – средно образование. Единадесети и дванадесети клас, който го завърши да има право да кандидатства с дипломата си. Знаете, че в западните училища се влиза свободно. Там ще бъдат онези, които действително са доказали, че имат интелектуалните възможности да завършат висше образование. Това е моето предложение. Благодаря ви.

ПЕТЪР МУТАФЧИЕВ: Считам, че това е един нов поглед върху образованието и опит за една по-различна политика. Приветствам господин Вълчев с документа, който представи като програма.

Според мен, отново липсва едно звено в целия процес. Това е средното професионално образование. Акцентът в тази посока отново в програмата. Говорим за частни училища и за ангажимент на държавата към частните училища. Има ли едно частно средно училище, което да е професионално? Няма. Ако ще развиваме икономика, ако ще говорим за квалифицирана работна сила трябва сериозно да се обърне внимание на този въпрос.

Мисля, че ние изоставяме точно в годините на прехода липсва връзката между бизнеса и икономиката, и тези училища, където да става практически професионалното обучение. През последните години на прехода вървят по-формално.

Моята молба е, че трябва много сериозно да се помисли и да се постави акцент върху това. Ще направя един пример, който според мен и друг път съм споделял. Големият проблем на Португалия след влизането в Европейския съюз е било качеството. Качеството на произвежданите продукти поради липса на кадри. Тогава социалистическата партия спечели изборите в Португалия, защото обеща, че ще въведе точно професионалното образование и ще създаде тези кадри. Дано ние да не достигаме до тази ситуация нещо, което сме имали след време да го обещаваме, за да идваме на власт. Благодаря ви.

ДЖЕВДЕТ ЧАКЪРОВ: Уважаеми колеги, като продължение на това, което каза министър Мутафчиев искам да предложа в програмата да има и еко направление, така както е заложено в Закона за опазване на околната среда. Това е в ход в министерството. Ние подготвяме една комуникативна стратегия и образователна програма. На експертно ниво е по-добре да се прецизира точно, къде и по какъв начин, това да бъде включено в различните аспекти. Виждам, че се възприема, за което благодаря.

ЕМЕЛ ЕТЕМ: Не искам да навлизам в детайли в дискусиата, защото е провеждана многократно на различно ниво. Провеждана е и в предишното правителство. Зная за загрижеността на всички. Искам да приветствам министъра на образованието господин Даниел Вълчев. Това са едни много сериозни първи стъпки и аз бих желала по този начин да видим в най-скоро време програмата за реформа в здравеопазването, а не както е записано, че до края на април имате срок господин министър. С една единствена цел, защото ние до месец май имаме възможност да направим някакви много радикални стъпки като управляваща коалиция. След месец май започва подготовката за президентски избори. Ясно ви е от политическа гледна точка какво може да предприемем. До края на годината, ако нищо не направим през другата година няма да имаме тази смелост.

Моля, тези стъпки да бъдат малко по-експедитивни, ако искаме като управляващи българското общество да ни уважава. Претендирахме, че имаме огромно политическо мнозинство и подкрепа. Имаме волята да направим най-сериозните промени, които осем милиона граждани чакат от нас.

Приветствайки всичко това, което казах, искам да изразя и притеснения си, както не еднократно досега моята политическа партия го е правила. Ние сме за сериозни радикални промени, но в същото време трябва да направим тези промени, след като подготвим съответно системата да поеме тази реформа. Съгласна съм, че много от въпросите, които бяха поставени от колегата Вълчев, не са за този кръг на Министерски съвет. Поздравявам колегите, които са така активни и изказаха своите предложения. Подкрепям ги още веднъж в техните предложения.

Искам да помоля днес да отложим точката на вносител. Другата седмица да направим допълнително консултации на ниво парламентарни групи, нашите депутати и експерти и най-вече на Съвета на коалицията да приключим да финализираме след всички дискусии и дебати, защото ние като три партии в коалицията трябва да можем да поемем и отговорността, че ще агитираме и убедим нашите избиратели и другите, които не са ни избрали, че тази реформа е точно за по-добро качество на услугата, която даваме, да гарантираме интелектуалния потенциал на нацията и най-вече да съблюдаваме всички конституционни права на всеки един български гражданин, без да ги нарушаваме като управляващи.

Още веднъж ще помоля всички, които не са успели да предоставят своите предложения, които възникват сега, да се изпратят в най-кратък срок. Ще помоля господин Вълчев да определи сроковете, които ще бъдат предложени на нашите партии и парламентарни групи. Да имаме пакет от документи и да се изчистят в една малка работна група и да излезем с едни ясни предложения и варианти пред Съвета на политическата коалиция. Благодаря ви.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ: Искам да наблегна на това, че се обръща министъра към четири политически решения. Ние трябва да сме на ясно, че вземаме тези политически решения и работим в тази посока. Може да получим всякакви предложения. Зависи какво политическо решение вземаме. В посоката, която основно е предложена и евентуално да се получат допълнителни предложения също в тази посока.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Колеги, искам да кажа няколко думи като принос към дискусиата.

Първо, всички добре знаем, че българското образование, особено училищното е в тежко състояние. Предполагам, че мнозина

от Вас са се запознали с доклада на Световната банка, най-вече по отношение на качеството на образованието и продукта, който излиза. По-точно нивото на образование, което получават децата и в много случаи ги прави не конкурентноспособни. Всички говорим за икономика на знанието. Тя става водеща част от икономическото развитие. Ако искаме България да бъде успешна през XXI век, означава, че е необходима промяна в образователната система най-вече в училищното образование, стъпващо разбира се на нашите традиции. В много случаи традициите са от времето на килийните училища. Това трябва да се променя.

Второ, важно е през тази година правителството и управляващата коалиция да стартират двете тежки програми, реформи, промени балансирани с традициите в образованието и здравеопазването. Сега е моментът да се направи нещо, което ще започне постепенно да дава резултат. Акцентите са два – качество и достъпност, за да не се задълбочава разделението за децата и младите хора в зависимост от тяхното социално положение, местоживеене, физическата достъпност до училищни заведения и т.н.

Приветствам походът, който е заложен в програмата.

Първо, трябва да бъде достатъчно продължителен до 2015 година срокът е съвсем реалистичен. Година за година или за три години нещо не може да се формулира като цел, целеполагане и инструментариум за постигане на съответната цел.

Смятам, че е резонно в програмата да се включи и предучилищното възпитание и образование. Много от децата, най-вече от ромската етническа група и не само в смесените райони, децата нямат базисни елементи на познание, които им позволяват от първи клас да усвояват материала. Това ги прави изоставащи,

съответно отпадат значително по-рано. Не могат да завършат степените на образование и да намерят работа на пазара на труда.

Второ, принципно подкрепям промените в изхода от системата, което звучи достатъчно обосновано.

Мисля, че трябва да се върви достатъчно бързо към единния норматив, но все пак следва да има плавност.

По отношение на смесените паралелки и реструктурирането на училищната мрежа трябва да има буфери и мерки, които да бъдат предварително обмислени и гарантирани, че децата там, където ще бъдат закривани училища ще имат достъп до училищата. Ще бъде организиран транспорт. Ще могат ефективно да усвояват знанията. През тази година трябва да постигнем конкретни резултати, не защото Международният валутен фонд очаква от нас, а защото е необходимо и полезно за страната като цялост, но да потърсим и смекчаващите инструменти.

Подкрепям, необходимостта от един акцент, който не е достатъчно застъпен в средното професионално образование. Постоянно се оплакват български работодатели и чужди инвеститори, че не могат да намерят квалифицирана работна ръка сред младите хора. Старите специалисти се пенсионираат, а няма нови.

По отношение на финансирането на частните училища, принципно това е правилен подход, обаче в българските реалности според мен, не може да се въведе ад-хок, защото ще задълбочи диференциацията между децата. Тези, които могат да си позволят техните деца и внуци да се обучават в частно училище ще получават добро качество. Тези училища и без това имат не лоша осигуреност. Огромният проблем е в държавните училища, особено в провинцията в малките общини. Ние не можем да го допуснем като задълбочаване

на липсата на равни шансове за децата. Поне на този етап според мен е така. Когато се пооправи системата – да, но не на веднъж.

Искам да предложа да приемем програмата на вносител. През следващата седмица да се проведат консултации с парламентарните групи и експертите от трите политически сили още веднъж по политическите въпроси. След това да финализираме чрез политическия Съвет на коалицията, евентуално всички спорни неща, за да бъдат депутатите и всички представители от партиите и коалицията, мотивирани да обяснят смисъла на програмата и да я отстояват. Да бъде добре премислена. Финансовите аспекти не са маловажни. Трябва да се имат предвид от гледна точка на нейното подsigуряване във всички аспекти. Предлагам така да се договорим. Приемате ли?

Приема се на вносител.

Процесът на вносителство и съгласуване може да бъде малко по-дълъг от обичайния. Например, до две седмици.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ: Господин премиер, ще се отклоним ли от срока или няма да се отклоним? Ако считате, че политически няма да е неудобно да се отклоним имаме нужда от време.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Няма да е неудобно, това е прекалено голям и важен въпрос, който засяга всички хора, които живеят в страната. Заради една седмица да допуснем грешки не е обосновано.

ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ: Имам техническо предложение. Може да внесем до 28 февруари, като трите парламентарни групи са уведомени за това и да продължат консултациите с тях.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Политическите въпроси, които са поставени трябва да бъдат уточнени преди внасянето. Не може да се експериментира.

По същество един кръг е направен. Има още някои бележки. Ако трябва ще проведем една финална дискусия при мен, за да изчистим въпросите.

Точка 30

Проект на Решение за одобряване позицията на Република България за участие в заседанието на Съвета на министрите по образование, младеж и култура, което ще се проведе на 23 февруари 2006 г. в Брюксел, Белгия

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ: Става въпрос за позиция, която не е с тежестта на гласуване, тъй като както е известно на Съвета на министрите нямаме право на глас към момента, докато не сме пълноправен член. Донякъде въпросите са рутинни, но тъй като по съгласувателен механизъм трябва да се разгледат на заседание на Министерски съвет, ги внасям. Веднага искам да кажа, че са разгледани на координационен съвет. Одобрени са в технически измерения.

Предлагам да бъдат утвърдени. Ако има конкретни предложения са относно една бъдеща директива, езиковата рамка и т.н. До голяма степен това са неща, които ще се развият и без нас. Доколкото българската делегация трябва да има позиция мисля, че е обосновано да се спази съответният ред. Благодаря ви.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Приема се.

Точка 31

Проект на Постановление за изменение на Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, приет с Постановление № 216 на министерски я съвет от 2005 г.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Последната точка, която е постъпила по време на заседанието е от мен. Става въпрос за позиции за участие в заседанията на Европейския съвет и Съвета на Европейския съюз, доклади и други документи по въпросите на Европейския съюз.

Искам да наблегна на това, че в тази част от заседанието, може би трябва да се намери точната формулировка, е необходимо да обсъждаме възникващите проблеми, текущи в това число, а не само позиции за пред Европейския съвет, или други форуми на Европейския съюз, по подготовката за членство, по изпълнение на препоръките на Доклада на Европейската комисия. Може би, трябва да се направи това допълнение във формулировката. С това допълнение предлагам да приемете проекта на постановление.

ИВАЙЛО КАЛФИН: Как ще се подреждат точките?

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: А, В, С или А, Б, В.

ИВАЙЛО КАЛФИН: Европейските въпроси ще се обсъждат преди точките, които обсъждаме сега.

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ: Да, преди това, ако не възразявате. Преди разглеждане на законопроектите.

Добре, уточнихме този въпрос.

Преминаваме към оперативно заседание.